

GRAPHIC DESIGN : NYI NYI NICE (2018)

စိတ်ဆိုးနေရင်
စကားမပြောပါနဲ့
အရှင်လေဌသာရ
ဆောင်းသွေးငယ်(ကျောက်ပန်းတောင်း)

'စာရေးသူ၏ အမှာ စာ'

ဤအမှာ စာကို တကယ်တော့ စာရေးသူမရေးချင်ပါ။ ကိုယ့်ထက်တတ်ကျွမ်းပြီး ဤစာအုပ် တစ်အုပ်လုံးကို လွှမ်းမိုးသယ်ဆောင်သွားနိုင်သော ကဝိပညာရှင်ကိုသာ ရေးစေချင်ခဲ့ပါသည်။ ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဤအရာသည် စာရေးသူတို့လို စာပေအရာ ပညာအရာမှာ နုနယ်သေးသူတို့ အရာမဟုတ် သေးသောကြောင့် ဟု ရိုးသားပွင့်လင်းစွာ ဝန်ခံပါရစေ။ ယူ့ စာဖတ်သူလက်ထဲတွင် ရောက်ရှိနေသော

'စိတ်ဆိုးနေရင် စကားမပြောပါနဲ့ ' စာအုပ်လေးသည် စာရေးသူဉာဏ်မီသလောက်ဖြင့် လောက ရေးရာများကို ဓမ္မဖြင့် သုံးသပ်တင်ပြလိုက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ။ သို့အတွက်ကြောင့် လိုအပ်သည် များ ပါပါလိမ့်မည်။ ဖြည့်ဖတ်ပေးပါရန်လည်း အနူးအညွတ် မေတ္တာရပ်ခံပါရစေ။ ထပ်လောင်း ပြောပါရစေ ဤစာအုပ်လေးသည် မည်သည့် လူမျိုး မည်သည့် ဘာသာကိုမှ ထိခိုက်အောင်ရေးသားထားခြင်းမရှိပါ။

မည်သည့် လူမျိုးဘာသာဝင်မဆို ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။ ။မေးစရာတော့ ရှိကောင်းရှိနိုင်ပါသည်။ ။ ရဟန်း တစ်ပါးဖြစ်နေပါလျက် ဘာသာတရားအပေါ် ဖိရေးခြင်းမျိုး၊ အခြားဘာသာတရားများ ရဲ့ အားနည်းချက်ကို ထည့်မရေးပါသနည်းလို့ ဆိုရင် ဤစာမူစုများကို ရေးစဉ်ကလျှင် အရှိကို အရှိတိုင်း မြင်အောင်ကြည့်နိုင် သလောက် ကြည့်လျက် ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ။ ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားရှင်ကြီးသည် ပင်

တစ်ပါးသူအားလည်းကောင်း၊ တခြားဘာသာများအား ဖိနှိပ်ခြင်းမျိုးကို အားမပေးပါ။ ဒါကြောင့် အစွန်းလွတ်အောင်ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ။ စာဖတ်သူများ အနေဖြင့် မိမိတို့ နှင့် အဆင်ပြေနိုင်မည့် စာစုများကိုသာ ယူနိုင်ပါသည်။ ။ အထူးပြောပြချင်သည် မှာ ဤစာအုပ်လေး၌ လူအမျိုးမျိုးရဲ့ စိတ်နေသဘောထား၊ အရွယ်အသီးသီးကို ချိန်ထိုး၍ ရေးသားထားသည့် အတွက် စာဖတ်သူများ အနေဖြင့် အကျိုးတစ်စုံတရာ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ။

**မေတ္တာဖြင့်.....
အရှင်ဇေဋ္ဌသာရ
ဆောင်းသွေးငယ်(ကျောက်ပန်းတောင်း)**

'မာတိကာ'

(၁) "ဘီလူးခေတ်၊ သရဲခေတ်" လူလည်း ပီသချင်တယ်၊ လူဂုဏ် ရည်နဲ့ ပြည့်စုံချင်၊ နေထွက်နေဝင် လှချင်တယ် ဆိုရင်တော့ ရှိသင့်ရှိထို က်တဲ့ စိတ်လေးရှိနေမှ နံနက်ခင်းတိုင်း သာယာတော့မှာ ပေါ့။ ညနေခင်းတိုင်း လှနေတာပေါ့ကွယ်။ ရဟန်းနေနေ၊ လူဝတ်ကြောင်နေ နေပါကွယ်။ လူတော်၊ လူကောင်းအဖြစ်လေးကိုတော့ သဘောကျစေချင်တယ်။ တချို့ ပြောလေ့ရှိ ကြတယ်။ တော်နေဖို့ ပဲ လိုတာပါကွာ။ တတ်နေဖို့ ပဲ လိုတာပါကွယ်။ တော်ပေမဲ့ တက်ပေမဲ့လေ မကောင်းရင် မြတ်ဗုဒ္ဓနဲ့ အတူ နတ်လူသာဓုမခေါ်ပါဘူးကွယ်။ မတော်ပေမဲ့ မတတ်ပေမဲ့လေ သူကောင်းနေရင်လေ။ မြတ်ဗုဒ္ဓနဲ့ အတူ နတ်လူသာဓုခေါ်ကြပါလိမ့်မယ် ။ အဓိကကလေး သူကောင်းလေးဖြစ်ဖို့ ပါ။ တော်ပြီးကောင်းရင်တော့ အကောင်းဆုံးပေါ့။ ခုခေတ်အခြေ အနေတင်မဟုတ် ရှေးရှေးတွေကတည်းကလေ လူတွေမှာ က ဆုံးမရခက် တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိကြစမြဲပဲ။ ခုလည်း ရှိနေပြီ၊ နောက်လည်း ရှိနေလိမ့်ဦးမှာ ပါပဲကွယ်။ လောကမှာ လေလောကမှာ အရှက်အကြောက်မရှိသူဟာ ဆုံးမရအခက်ဆုံးပါပဲကွယ်။ ရှက်တက်မှ ကြောက်တတ်မှ နော်။ ငါဒါလုပ်တော့မယ် ဒါမကောင်းမှု၊ ဒါဆိုရင် ရှက်သင့်ပါတယ်လေ။ ဒါမကောင်းမှုလား ဒါဆို ကြောက်လိုက်ပေါ့ကွယ်။ တချို့ဘုန်းကြီးတွေက လူဝတ်ကြောင် စိတ်ဓာတ်တွေမွေးလို့ ၊ တချို့လူဝတ်ကြောင်တွေက ဘီလူးစိတ်တွေထလို့ နဲ့ အင်း ကမ္ဘာကြီး

လည်း မည်းစပြုလာပါပြီ။ မသိလို့ မဟုတ်၊ မတတ်လို့ မဟုတ်ပါဘဲလေ ကွယ်။ ပြုကျင့်နေလိုက်ကြတာ၊ ပြုပြင်ရေးပြုပြင်ရေးနဲ့ ပြောင်းလဲချိန် လေးက တန်ခဲ့တာက ကြာခဲ့ပါပြီလေ။ လူတွေရဲ့ စိတ်က မပြင်ပါဘဲ ဘယ်လိုလုပ် တိုးတက်နေပါ့မလဲလေနော်။ ခေတ်ကြီးကိုက ဘီလူးခေတ်၊ သရဲခေတ်ရောက်နေတာပါကွယ်။ ပြင်လိုက်ကြစမ်းပါကွယ်။ ပြင်ကြည့် လိုက်ကြစမ်းပါ။ ရဟန်းလည်း ရဟန်းအလုပ် ရဟန်းလုပ်မှ လူကလည်း သူ့ဝိနည်း လူ့စည်းကမ်းနဲ့ နေတတ်ထိုင်တတ် ပြောတတ်ဆိုတတ် လုပ် တတ်ကိုင်တတ်မှ ပါ။ ရဟန်းဆိုလည်း ရဟန်းဝိနည်း ရဟန်းစည်းကမ်း နဲ့ မှ မနေနိုင်ရင်လေ။ ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်စွာကို အားနာဖို့ ကောင်းပါတယ်။ လူ့အကျင့်ကို ရဟန်းသွားကျင့်မိတော့ ရဟန်းဂုဏ်ညှိုးတာပေါ့။ ဘီလူးအကျင့်ကို လူသွားကျင့်မိတော့ လူသားဂုဏ်ရည် ပျောက်ဆုံးတော့ တာပေါ့လေ။ ရဟန်းလည်း ရဟန်းအနေထားမှာ သာသနာသုံးရပ်နဲ့ ပျော်မွေ့စေ၊ လူတွေလည်း လူဝိနည်း လူ့စည်းကမ်းနဲ့ အသက်ရှူမိနိုင်ကြပါစေ။

(၂) "ငါသည် မနက်ဖန်သေရဦးမည်" မတည်မြဲတဲ့ လောကကြီး ထဲမှာ တည်မြဲခြင်းတရားတွေကို တချို့လိုက်ရှာနေကြတယ်။ မတည်မြဲတဲ့ လောကကြီးအလယ်မှာ မတည်မြဲခြင်း တရားတွေကို တချို့ လိုက်ရှာနေကြပြန်တယ်။ တချို့လည်း တွေ့ရှိခဲ့ကြတယ်။ တချို့လည်း ခြေကုန်လက်ပန်းကျနေလေရဲ့ ။ တချို့လည်း မတွေ့တော့သည့် အဆုံး ဒူးထောက်အရှုံးပေး အညံ့ခံသွားကြလေတယ်။(သူတို့ ပြော သံက နောင်ကျင်လည်ရဦးမယ့် သံသရာအတွင်းက ခန္ဓာအိမ်လေး ခံနိုင်ရည်တော့ ရှိသွားတာပေါ့) မမြဲတာကို မြဲပါတယ်လို့ တချို့ရွတ်ကန်းကန်းနဲ့ အသံထွက်ကြတယ်။ လောကမြဲနေတဲ့ တရားတွေသည် ဇရာ၊ ဗျာတိ၊ မရဏဆိုတဲ့ တ

ရားတွေပင်။ လောကမှာ "အိုခြင်း"ကို အန်တု တောင့်ခံနိုင်သူ မည် သူရှိမလဲ။ လောကမှာ "နာခြင်း"ကို တောင့်ခံနိုင်မည့် သူ ဘယ်သူရှိနေမလဲ။ လောကမှာ "သေခြင်း"ကို အန်တု ပြီး အသက်ရှင်နေနိုင်မည့် သူ ဘယ်သူရှိမလဲ။ သတိထားမှတ်သား ဆင်ခြင်မိဖို့ မှာ အသက်ကလေး ရှည်ရှည်လာကြသည့် အခါ ပျိုခြင်းမမြဲ၊ အိုခြင်းမြဲကို သဘောပေါက်လာလိမ့်မည်။ ကျန်းမာလန်းဆန်းခြင်းတွေမမြဲ၊ နာခြင်းသဘောတွေ မြဲနေမှန်း သဘောကျလိမ့်ဦးမည်။ နေခြင်းကမမြဲပါလား။ သေခြင်းသည် သာ မြဲနေမှန်း ကိုယ်တွေ့မဟုတ်တောင် ကိုယ့်ရှေ့လူတွေကြည့် ပြီး သံဝေဂရနေမည်ပင်။ အသေမဦးခင်လေးမှာ ဉာဏ်လေးတော့ ဦးစေချင်တယ်။ မသေရင်လေးမှာ တော့ သေပြီးတော့ ကိုယ် ကောင်းကောင်း မွန်မွန်လေးသွားနိုင်လာနိုင်အောင် လမ်းကလေးကိုတော့ ပြုပြင်သင့်ပါပြီ။ ဘယ်လိုသော တရားတွေက သံသရာခရီးလမ်းမှာ အေးချမ်းမှုတွေကို ပေးဆောင်လာကြမလဲ။ "ဒါန"တွေကို အခုကတည်းကပင် အထုပ်ကြီးကြီးထုပ်ထားပါ။ "သီလ"တွေကိုလည်း ခုကတည်းကပင် အထုပ်ကြီးကြီးတွေ ထုပ်ပိုးထားပါ။ "ဘာဝနာ"တရားတွေကိုလည်း ခုကစလို့ပင် မထုပ်မသေးစေနဲ့ အထုပ်ကြီးပါစေ။ ငါသည် မနက်ဖြန်သေရမည်ဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့ ဒီနေ့တစ်နေ့တာလေးမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အေးချမ်းကြည့်လိုက် တစ်လောကလုံး အမှောင်တွေကင်းပြီး အလင်းတွေဖြာသွားပါလိမ့်မယ်။ မနက်ဖြန်သေမည်ဟု သိနေသူ မည်သူဒီနေ့အဖို့ မိုက်ရူးရဲဆန်မည်နည်း။

(၃) "ကျေးဇူးမတင် ဖင်လှန်ပြ" တန်ရာတန်ရာဆိုတဲ့ စကားလုံးတစ်လုံး ခပ်ငယ်ငယ်ဘဝက လူတောမဝင်သေး အရာမပေးခံရသေးတဲ့ အချိန် အင်း ...ဒါခွဲခြားခံရခြင်း ပြစ်မကြီးလို့ ဒီလို အောင့်သက်သက်နိုင်လာခဲ့ရဘူးတယ်ပေါ့။ ဦးဇင်းတို့ မှ မဟုတ်ပါဘူးကွယ်။ လူတိုင်းလူတို

င်းမှာ တော့ လေ ကိုယ့်ဘဝကိုယ့်ဇာတ်ထဲမှာ သင်ခန်းစာများ နဲ့ ခေါင်း
လည်နေကြရတာ ချည်းပါပဲလေကွယ်။ ဘဝက သင်ပေးတယ်။ ပတ်ဝန်း
ကျင်အသိုင်းအဝန်း အို...အားလုံးက ဆရာတွေပဲ။ ယူတက်ဖို့ က ကိုယ်
ကိုယ်တိုင်ပါ။ တစ်နှစ်တစ်နှစ်နဲ့ ဆိုလေ ကိုယ့်ဘဝကိုယ်ဟာကိုမှာ သင်
ခန်းစာပေါင်းများစွာ ထွက် ရှိနေတတ်တာ သတိလေးထားကြည့်ပေါ့
လေကွယ်။ ခက်တာကလေ သိပြီး မလိုက်နာနိုင်တာက ကိုယ်ကိုယ်တိုင်
လည်း အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ ပြောဖူးတယ်လေ။ "ကျေးဇူးမတင်
ဖင်လှန်ပြ"သူတော်ကောင်း သူမြတ်တွေပဲ ကျေးဇူးတရားကို သိတတ်
တာပါကွယ်။ သူ့ကျေးဇူးကို မဆပ်ချင်နေ မဆပ်ဘူး ဆိုတာက အခက်အ
ခဲအမျိုးမျိုးကြောင့် ဖြစ်ကြပေမဲ့လေ၊ မဆပ်တဲ့ အပြင် ဖင်လှန်ပြကြသူ
တွေများကတော့ ရှိလျက်သားရယ်ပါကွယ်။ ဒီလူတွေဟာလေ ဘယ်
တော့မှ မအောင်မြင်ဘူး။ စီးပွားရေး ဘယ်လောက်ကြိုးစားနေဦးတော့
သူ့ကျေးဇူးမသိတတ်တဲ့ သူ့စိတ်ကကိုပဲ ဟိုး ...အောက်ဆုံးအထိ စွဲသွား
တော့တာပါပဲလေ။ တွေ့ဖူး ကြုံဖူးကြမှာ ပါ။ ကိုယ်ကစေတနာ၊ မေတ္တာ၊
ကရုဏာလေးထားမိလို့ သူအဆင်ပြေပါစေဆိုတဲ့ စိတ်လေးနဲ့ နည်းနည်း
လောက်များ လိုက်လျောကြည့်လိုက်ပါကွယ်။ သူတို့ အထင် ကိုယ့်များ င
တုံးကြီး ငအကြီးများ ထင်မှတ်သွားတတ်ကြလားတော့ မသိပါကွယ်။
သူသူကိုယ်ကိုယ် အင်း ... ကိုယ့်အနေနဲ့ အနည်းဆုံး အချိန်လေးကိုတော
င်မှ တန်ဖိုးထားမှု ရှိချင်မှ ရှိနေမယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်ထင်သလို သူအားနေ
မယ်တော့ မမှတ်လိုက်ပါနဲ့ ကွယ်။ ကိုယ့်မုန့်ဝယ်ကျွေးလို့ သူပိုက်ဆံ
မနှမြောတတ်ဘူး အသုံးအဖြုန်းကြီးတယ်။ ငွေကို တန်ဖိုးမထားဘူးလို့
တော့ မမှတ်လိုက်ပါနဲ့၊ ကိုယ်ထင်သလို သူ မဟုတ်ဘူး လူတွေရဲ့ အပေါ်
မေတ္တာထားနေတယ်ဆိုတာ ကိုယ်လိုစိတ်ဓာတ် သူ့မှာ မရှိလို့ သူဒီလိုလှူ
နိုင် ပေးကမ်းနိုင်တယ်ဆိုတာလေးကို ကိုယ်ကအတုယူပါလေ။

ကိုယ့်ပေါ်ပြုဖူး သူ့ကျေးဇူး အထူးမမေ့နဲ့ လေ။ ကိုယ့်အနေနဲ့ လေ ကိုယ့်အပေါ် သူတစ်ပါးက အနစ်နာ ဆိုတာထက် သဘောလေးကောင်းပြီဆို ဖျံကျဖို့ စိတ်မကူးမိစေနဲ့ ၊ ဖျံကျလိုက်ရင်တော့ ဖျံစိတ်ပေါက်သွားတော့မှာ ပေါ့ကွယ်။ ဒီတော့ကွယ် ငါ့အပေါ် ကျေးဇူးပြုကြသူတွေ ငါ့အပေါ် မေတ္တာထားကြသူတွေ၊ ငါ့အပေါ် သူတော်ကောင်းတရားများ နဲ့ လွှမ်းမိုးသူတွေကို ဘယ်နည်းနဲ့ မှ ဘယ်လို အကြောင်းကြောင်းနဲ့ မှ ဖျံမကျမိရပါလို၏ လို့ ဒီလိုလေးအောက်မေ့ရင်း ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ့်သံသရာကို ဓမ္မဖြင့်သာအလှဆင်နိုင်သော သူတော်ကောင်း သူမြတ်ကောင်းလောင်းလေးများ ဖြစ်နိုင်ကြပါစေ ကွယ်။

(၄) "သားဖြစ်ကျိုး သမီးဖြစ်ကျိုးနပ်ငြိလား"သိစေချင်ပါတယ်ကွယ် နားလည်စေချင်မိတယ်။ သားတွေ၊ သမီးတွေ လက်ရှိကိုယ့်အခြေအနေ ကိုယ့်နေရာအရပ်ကို သဘောအတည်အလင်းပေါက်စေချင်မိရဲ့ မြင်ရတွေ့ရတာလည်း သနားနေမိတယ်။ တချို့သားတွေ၊ သမီးတွေ ကိုယ့်ဘဝကိုယ့် အခြေအနေကို နားမလည်နိုင်ကြသေးဘူးရယ်။ မိဘကောင်းတော့လည်း သားသမီးတွေ အချိုးမပြေချင်ကြဘူး။ သားသမီးအချိုးပြေနေပြန်တော့လည်း ကွယ် မိဘတွေက အချိုးမလှန့် သံသရာ၊ သံသရာ ရှည်လွန်းဦးမှာ ပါကွယ်။ ငါ ငါ့အိမ်မှာ သားအဖြစ် သမီးအဖြစ် ဖြစ်နေရင်လေ ဒီနေရာမှာ ဦးဇင်း ပြောနေမှာ က မိဘကောင်းနေသလောက် သားသမီးမလိမ္မာကြတာတွေကို ပြောနေမှာ ပါကွယ်။ မိဘတွေရဲ့ နေရာကို သားအနေနဲ့ သမီးအနေနဲ့ ဝင်ကြည့်စေချင်ပါတယ်။ ငါ့အဖေနေရာ ငါနေကြည့်မိရင် ငါကရော အဖေလိုမျိုး ဒီအိမ် ဒီပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဒီလိုစွမ်းဆောင်နိုင်ပါ့မလားပေါ့။ ငါ့အမေနေရာ ငါနေကြည့်စမ်း၊ ငါ့အမေလို အိမ်ရှင်မကောင်းတစ်ယောက်မဖြစ် ငါ့ကော စွမ်းနိုင်ပါ့မလားပေါ့လေ။ ဒီ

လိုလေး တွေးကြည့်မိပါရဲ့ လား။ အမှန်ကလေ အမှန်က တစ်နေ့ငါ ဒီနေ
ရာရောက်မှာ သေချာတယ်ဆိုတာမျိုး တောတွေးမိရမှာ လေနော်။ ငါ့မိ
ဘ ငါ့အိမ်မှာ ဦးဆောင်နေချိန်မှာ ငါကကော ငါ့အဖေလိုမျိုး ငါ့အမေလို
မျိုး အိမ်မှုကိစ္စအဝဝကို ကိုယ့်တာဝန်နဲ့ ကို ကိုယ်တာဝန်ယူထမ်းဆောင်
နိုင်ပြီလားလို့ တာဝန်ဆိုတာ ကိုယ်စီကိုယ်စီ ရှိကြပါတယ်ကွယ်။ သား
သမီးရဲ့ ဘဝမှာ သား သမီးရဲ့ တာဝန်ဆိုတာ ရှိပါတယ်။ ခုကလေ အဲဒီ
လောက်နဲ့ တင် မတင်းတိမ်သင့်ဘူး။ ဒီထက်ပိုလို့ မကတဲ့ အတွေးတွေ
အကြံတွေကို မြှင့်တင်သင့်တယ်ပေါ့လေ။ အဓိကကိုယ့်အဖေရဲ့ တန်ဖိုး
ကိုယ်နား လည်ရင် ကိုယ့်အမေရဲ့ တန်ဖိုးကိုယ်နားလည်ရင် ကိုယ့်ဘဝ
တစ်ခြမ်း အောင်မြင်နေပြီလို့ ပြောလို့ ရပါပြီကွယ်။ ကိုယ့်ဘဝကို တန်ဖိုး
ရှိစေချင်ရင်လေ သားတွေ၊ သမီးတွေ ကိုယ့်ဘဝကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင် နား
လည်အောင် လုပ်ပါကွယ်။ ကိုယ့်ဘဝကိုမှ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် နားမလည်
သေးရင် လူဖြစ်ရကျိုးမနပ်သေးသလို ကိုယ့်မိဘတွေရဲ့ တန်ဖိုးကို ကိုယ့်
အနေနဲ့ နားမလည်သေးဘူးဆိုရင် သားဖြစ်ကျိုး သမီးဖြစ်ကျိုး မနပ်
သေးပါဘူးကွယ်။ ဦးဇင်းတို့ ခပ်ငယ်ငယ်အရွယ်ကဆို အဖေလုပ်တဲ့ အ
လုပ်မှာ တတ်နိုင်သလောက် ဝိုင်းကူပြီး ကူလုပ်ဖူးတယ်။ အတွေးက ဘာ
ဝင်လာသလဲဆိုတော့ ငါလည်း တစ်ချိန်မှာ ဒီလိုအလုပ်မျိုး လုပ်ခွင့်ရခဲ့ရ
င်ဆိုတာမျိုး အမေဟင်းချက်ချိန်မျိုးဆိုလည်း ဒီအတိုင်းပဲ ငါသာတစ်ချိန်
အမေ
ဟင်းမချက်နိုင်တော့တဲ့
အချိန်မျိုးမှာ
ငါသာထမင်းဟင်းချက်ခွင့်ကြုံခဲ့ရင်ဆိုတာမျိုး အင်း ...လောကမှာ ဘယ်
အရာကမှ အသုံးမတည့်ဘူးဆိုတာ မရှိပါဘူးကွယ်။ အချိန်နဲ့ ကာလကို
သာ ပြောင်းလဲသွားတာပါ။ သူ့အနေအထားနဲ့ သူ ကြုံရင်ကြုံသလို အ
သုံးချသွားရတာမျိုးပေါ့။ အသုံးချတတ်မှ အသုံးမချတတ်ရင်လည်း အ
လကားကြီးကိုဖြစ်လို့ ။ ဒီတော့ကွယ် သားတွေကလည်း ငါသာတစ်နေ့

အဖေလိုမျိုး အဖေဖြစ်ခဲ့ရင်၊ သမီးတွေကလည်း ငါသာတစ်နေ့ အမေလို
မျိုး အမေတစ်နေ့ဖြစ်ခဲ့ရင်ဆိုတာကို နှလုံးလေးသွင်းပြီး ဘဝမှာ ငါဘဝ
မှာ အရာအားလုံးဟာ သင်ခန်းစာတွေ ချည်းပါလားလို့ မှတ်ယူသဘော
ကျပြီး ကိုယ့်ဘဝကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင်တန်ဖိုးမြှင့်တင်ပြီး လူဖြစ်ရကျိုးနပ်
အောင်၊ မိဘတွေရဲ့ တန်ဖိုးကို အလေးထားနားလည်အောင် ကြိုးစားပြီး
သားသမီး ဖြစ်ကျိုးနပ်အောင်၊ နေတတ်ထိုင်တတ်သော သားသမီးအလို
မှာ လေးများ ဖြစ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

(၅) "လွမ်းလို့ မောပါစေ" ယူချင်ရင် ပေးအောင်လုပ်ပေါ့။ ရချင်ရ
င် လွမ်းပေါ့။ တွဲချင်ရင်ကမ်း ပေါ့၊ နည်းနည်းတော့ စကားကြမ်းမယ်။
လောကမှာ သဘာဝတရားကြီးရယ်ပါ။ နေရင်းထိုင်ရင်းနဲ့ ကတော့ကွ
ယ် မမျှော်လိုက်ပါနဲ့ မောရုံပဲရှိမယ်လေ။ လွမ်းရလို့ မောရရင် တန်ပါတ
ယ်ကွယ်။ မုန်းလွန်းလို့ သတိရတာမျိုးကြ တစ်ပဲမကရှုံးတယ်။ တစ်ပဲထ
က်တော့ ဦးဇင်းတို့ ပိုမရှုံးချင်ပါကွယ်။ အမုန်းတွေကို ပေးနေမယ့်အစား
အလွမ်းတွေကိုပဲ ပေးလိုက်ပါတော့ကွယ်။ လွမ်းရင်း လွမ်းနေလို့ မောပါ
စေ။ ကျေနပ်နိုင်တယ်ပေါ့။ လူတွေကလေ ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် ကိလေသာ
အညှီအဟောက် မကင်းသရွေ့ သူ့ကိုပဲ သတိရစေချင်ကြတယ်။ သူ့ကိုပဲ
ချစ်စေချင်ကြတယ်။ သူ့ကိုပဲ လွမ်းစေချင်ကြတယ်။ အချိန်တိုင်းနော် အ
ချိန်တိုင်း။ ဩော်...သူက လောဘကြီးနေတာပါလား။ လူတွေကလေ လွ
မ်းစရာရှိရင် လွမ်းကိုပစ်လိုက်တာ၊ ချစ်စရာလေးများကြည့်
မပြောရင်မပြောမို့ပဲ ဘယ်လိုသော ချစ်စရာများ လဲဆိုတော့လေ
သူ့အပြောအဆိုလေး သူ့အနေအထိုင် သူ့စိတ်နေစိတ်ထား ချစ်စရာမှန်
သမျှ အားလုံးပေါ့။ မှတ်ထားရမှာ က ဦးဇင်းတို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့
လို အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးတွေ ကြည့်လိုက်နော် သူတို့ တွေ

ဦးဇင်းတို့ ကို လွမ်းအောင် လုပ်သွားနိုင်ကြတယ်။ (လုပ်ဆောင်မှု စွမ်းရည်နဲ့ ပြည်သူ့ကကို အလိုလိုချစ်ခင်ကြ)သူတို့ တွေ မပြောခဲ့ပါကွယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ ငါ့ကို လွမ်းပေးကြပါ ငါတို့ ကို ချစ်ပေးကြပါ။ ဟင့်အင်း .. မရဘူးနော် မရပါဘူး။ ဂဠုန်ဦးစောကြီးကို အများက နေရင်းထိုင်ရင်း မုန်းနေကြတာမှ မဟုတ်ဘဲနဲ့ လေကွယ်။ မုန်းအောင်လုပ်သူကို မုန်းတတ်ကြတာ ချစ်အောင်လုပ်သူကို ချစ်တတ်ကြတာ။ လွမ်းအောင်လုပ်သူတွေကို လွမ်းတတ်ကြတာကိုက ချစ်စရာပါကွယ်။ ချစ်စရာလေးပါ။ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း၊ လွမ်းဆွတ်သတိရခြင်းတွေဆိုတာကလေ တမင်တကာကြီး လုပ်ယူရတာမျိုး မဟုတ်ရပါကွယ်။ ကိုယ်နဲ့ ထိုက်တဲ့ အရာကို ကိုယ့်အတွက်ဆိုတာ မသိသေးသရွေ့ တန်ဖိုးဆိုတာကို နားလည်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါကွယ်။

(၆) "ခေါင်းမပြောင်ပါရစေနဲ့ "နေရာ နေရာတိုင်းမှာ တပည့်သားမကောင်းရင် ဆရာညွှံ့လို့ ပဲ။ ဒီလိုပဲခံယူနေမိတော့တယ်။ အင်း...ဘုန်းကြီးကျောင်းသား မကောင်း ဘုန်းကြီးခေါင်းဆိုသလို ဖြစ်နေပါပြီကွယ်။ ကိုယ့် သားလေးများ ဘုန်းကြီးတွေနဲ့ နီးစပ်ရင်တော်လာမလား။ ကိုယ့်သမီးလေးများ ဘုန်းကြီးများ နဲ့ အနေနီးရင် တော်လာမလား၊ မိဘတွေရဲ့ အတွေး အထင်က ဒီလိုရှိတယ်ပေါ့လေ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့လေ။ တော်သွားတဲ့ သား သမီးတွေရှိသလို၊ လုံးလုံးကို သင်ပြလို့ လည်း မရပြောပြလို့ လည်း နားမဝင် အရိပ်အကဲပြလို့ လည်း သဘောက မပေါက်အင်း...စာသင်နေချိန် ခေါင်းမပြောင်ဘူး။ ကျောင်းထိုင်မှ ခေါင်းပြောင်တော့မယ့်ကိန်း ပေါက်နေပါပြီကွယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေမှာ လည်း တော်တဲ့ တပည့်ရှိသလို မညံ့ပေမဲ့ မတော်တဲ့ တပည့်တွေလည်း ရှိတတ်ပါတယ်ကွယ်။ ဦးဇင်းတို့ ခပ်ငယ်ငယ် ဘဝဆီက ချောက်မြို့ကနေ ရွာဘု

န်းကြီးတပည့် ဒကာမတွေရဲ့ သားမောင် တစ်သိုက် နွေရာသီမှာ ခုနစ်ရက်တစ်ပတ် သင်္ကန်း လာပြီး ဆီးကြတယ်။ နှစ်ဆယ်ကျော် သုံးဆယ်နားကပ်နေတဲ့ အရွယ်တွေဆိုတော့ အစစအရာရာ လိုက်ပြီးပြောနေဖို့ ကလည်း မတော်တော့ဘူးလေ။ ဒါနဲ့ တစ်ရက် ဘုန်းကြီးက သူတို့ အကဲစမ်းကြည့်ချင်တော့ "ကိုရင်" "ဘုရား" ဘုန်းကြီးက သွားတံမြက်စည်း တစ်ချောင်းယူခဲ့စမ်း၊ လားလား..ဗိုက်ရွဲ့ရွဲ့နဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အထည် ဒီလောက် ကြီးပါပေတဲ့ ဆရာတော် ဘုရားကြီးက တလင်းပြင်ကြီးမှာ တံမြက်စည်းထိုင်လှည်းနေတယ်ကွယ်။ ဆရာတော်ကြီးသာ အရပ်အကဲ ပြချင်လို့ ပြကြည့်တာ ဟိုမောင်မင်းကြီးသားများက သဘောမပေါက်နိုင် ။ သင်ပြလည်း မတတ်နိုင်တော့ဘူး။ ဘာကြောင့် ဆိုလေ သူတို့ ဗီဇ သူတို့ စရိုက်က ပြုပြင်ဖို့ ပြောင်းလဲဖို့ ဆိုတာ အင်မတန်မှ ခက်ခဲ လို့ ပါကွယ်။ ခက်ခဲလွန်းလို့ ပါ။ လူမှာ က အခက်ဆုံးပါပဲကွယ်။ ပြောပြချင်တာ က သိတတ်တဲ့ ကလေး သိကိုသိတယ်။ နားလည်ပေးတတ်တဲ့ ကလေး နှစ်ခါမပြောရဘူး။ သူ့မှာ လူကြီးကြီးကိုကျလို့ ။ နားလည်ပေးတတ်လိုက်တာ။ သူတို့ ကလေး သူတို့ ကမခိုဘူး။ မကတ်ဘူးရယ် ကျောင်းဘုန်းကြီးရဲ့ ဒါလုပ် ပါဦးဟ။ ဟိုဟာလုပ်ပါအုံးဟဆိုတဲ့ စေခိုင်းချက်အမိန့်သဘောပါ။ အင်း...ဒါမျိုးကို မစောင့်တော့တာ ဘာလုပ်စရာရှိနေလဲ အမြဲတစေ လိုက်လံရှာဖွေနေတော့တာပါပဲကွယ်။ ခက်တာကလေး ခုခေတ်က ဖုန်းခေတ်လေးဆိုတော့ကွယ် ပျောက်နေလို့ ခိုင်းစရာလေးများ ရှိလို့ ဧည့်သည် ဆောင်သည် လေးတွေများ လာလို့ ခိုင်းစရာလေးများ ရှိရင်လေ သွားမကြည့်လိုက်နဲ့ ချောင်ထဲမှာ ထောင့်တစ်နေရာရာမှာ ဖုန်းတစ်လုံးနဲ့ အလုပ်ကိုဖြစ်လို့ ၊ အလုပ်များ ခိုင်းပြီဆိုရင်ကွယ် ဖင်လေးနာလို့ ခေါင်းလေးကိုက်လို့ ခါးလေးနာလို့ နဲ့ မလုပ်ရသေးဘူး တစ်နာရီလောက်ကတည်းက အသံလွှင့်ထားပြီးသား အဲဒီလောက် အထိ

အောင်နော် ဒီတော့လေကွယ် ကိုယ့်ရဲ့ သားသမီးကျောင်းသွားနေ၊ ကျောင်းသွားထိုင်ပြီးရောလို့ ပြီးစလွယ်မဟုတ်ပါပဲ ဟုတ်လား ဘုန်းကြီးကျောင်းဆိုတာ ကုသိုလ်အင်မတန်မှ ရနိုင်တဲ့ နေရာ ရွှေပင်နားကိုရင် ရွှေကျေးလေးတွေ၊ ရွှေကျေးမလေးတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်နားလည်အောင် မိဘတွေအနေနဲ့ ပြောပြဆုံးမပြီး ကိုယ့်သားသမီးလေးတွေကို လူတော်လူမော်လေးများ ဖြစ်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သော သူတော်ကောင်း သူမြတ်လောင်းလေးများ ဖြစ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

(၇) "ဗိုက်ဗိုက်ကနေ ချစ်တယ်"ကလေးဘဝအရွယ် ရိုးသားခဲ့သလောက် ကြီးရင့်ချိန် ရိုးသားနိုင်ဖို့ မလွယ်ပါကွယ်။ ဦးဇင်းတို့ ဟိုးခပ်ငယ်ငယ်ကလေး ဦးဇင်းမေမေကမေးတယ်။ သားသားရေ မေမေကိုချစ်လား ခေါင်းလေးညိတ်ပြလိုက်တယ်။ သားသား မေမေကိုဘယ်ကချစ် ဗိုက်ကလေးကို ပုတ်ပြပြီး ဗိုက်ဗိုက်ကလေးကနေချစ်။ အော်...ကြည်နူးစရာကောင်း လိုက်တာကွယ်။ တချို့သားတွေ သမီးတွေဆိုလေ ဦးနှောက်ထဲကချစ် ပါးစပ်ကလေးကချစ်။ လက်မောင်းလေးကချစ်တာတို့ စုံနေတာပဲနော်။ အိုချစ်စရာပါနော်။ အင်း...ခက်တော့ အခက်သားရယ် အရွယ်ကလေးရလိုက်တော့ အခုစိတ်တွေက အရင်စိတ်တွေနဲ့ မတူတော့ဘူး ။ ပြောချင်တာက လူတွေကလေး အသက်ကြီး လာတာနဲ့ အမျှဖြူစင်ခြင်းတွေ ဖြူစင်တွေဟာ တဖြည်းဖြည်းလျော့နည်းလာကြတယ်ပေါ့။ ကြည့်လေ ကလေးဘဝ ခပ်ငယ်ငယ်က လူတစ်ယောက်ကိုကြည့်ရင် အင်း...ရှင်းရှင်းလေး ဖွင့်ပြရရင်လေ ယောက်ျားလေးတစ်ယောက်က မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကိုကြည့်ရင် မိန်းကလေးတစ်ယောက်က ယောက်ျားလေးတစ်ယောက်ကို ကြည့်ရင်ပေါ့ ဒါလူတိုင်းလူတိုင်း ကြုံခဲ့ဖူးတာချည်းပါပဲနော်။ ကိုယ် ကြည့်မိတဲ့ အချိန်တိုင်းမှာ မျက်နှာကလွဲရင်

ဘယ်ကိုမှ မကြည့်မိကြဘူး။ မကြည့်ဖြစ်ကြဘူးပေါ့။ သူ့မှာ ကိလေသာ
လည်း မထူသေး ကုသိုလ်နဲ့ ကြည့်တတ်တဲ့ စိတ် နည်းနည်းလေးရှိနေ
တော့ကွယ် အကုသိုလ်နည်းနည်း နည်းပြီပေါ့။ အရွယ်လေးရလာလို့
သဘာဝတရားကြီးက ရုပ်လုံးကြွ လာပြီ ဆိုရင်တော့ လေ ဘယ်ကဘယ်
လို သင်ပေးစရာလည်း မလိုတော့ သူ့အလိုလိုကို တတ်နေလိုက်ကြတာ
ကွယ်။ တစ်ခါက ကြားဖူးတယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ကျောင်းမှာ
ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးတစ်ပါးကလေ ဖိုးသူတော်လေးတစ်ယောက်ကို ဝ
တ်ပေးထားတဲ့ ကျောင်းဝေယျာဝစ္စလုပ်ပေါ့။ ဖိုးသူတော်လေး ခပ်ငယ်င
ယ်အချိန်က ဘုန်းကြီးဆွမ်းကပ်တော့ ဟဲ့ မောင်ဖိုးသူတော် မင်းခုနလေး
က ဆွမ်းကပ် ပြန်သွားတဲ့ ငါ့တူမလေးကို မြင်လိုက်မိရဲ့ လား မှန်ပါ့ ဆံ
ထုံးလေးနဲ့ ပါဘုရား အေးအေး လေးနှစ် လောက်ရှိလေရာ နောက်တစ်
ခေါက် တူမလေးက ဆွမ်းလာကပ်ပြန်ရောက် အဲအချိန်မှာ လည်း
ဘုန်းကြီးကလေ ဟဲ့ မောင်ဖိုးသူတော် ငါ့တူမလေးကို တွေ့လိုက်လားကွ
ခုနင်လေးက ဘုန်းကြီးရဲ့ တူမလား ဘုရား။ အော်မျက်နှာလေးကို မကြ
ည့်လိုက်အားဘူးဘုရား ငါလက်ခွီးမှ ပဲ သူတော်ရယ်။ အင်း...အရာရာတို
င်းမှာ လော့စုဖြစ်နေ ပျက်နေတာတွေကို သူတော်ကောင်းစိတ်နဲ့ ပြောရ
ရင် ကုသိုလ်စိတ်နဲ့ ကြည့်မိရင် အကုသိုလ် ရစရာတွေချည်းပါပဲကွယ်။
ကုသိုလ်စိတ်နဲ့ နားထောင်မိရင် သူတို့ ပြောသမျှ ကြားသံတွေဟာ အပြစ်
ဖြစ်စရာတွေချည်းပါပဲကွယ်။ မြင်မြင်သမျှတွေကို ကုသိုလ် မျက်လုံး
လေးနဲ့ ကြည့်မိတဲ့ အခါ အိုကွယ် အမြင်မတော်တာတွေနဲ့ တိုးနေတော့
တာပါပဲလေ။ ကိုယ့်အချစ်က ငယ်ငယ်လေးကလို ဗိုက်ဗိုက်လေးက ချစ်
တတ်နေရင် အဒီအချစ်မှာ များ ရောင်ရဲနေနိုင်ရင်လေ အကုသိုလ်လား
ဝေးသာဝေးပါကွယ် ဝေးသာဝေးပါ။ စိတ်ကိုအကျဉ်းချဉ်းတာမဟုတ်ပါ
ဘူးနော်။ စိတ်ကိုမွမ်းမံခိုင်းတာပါကွယ်။ ဦးဇင်းတို့ တော့ ကြိုးစားနေတ

ယ်။ အတတ်နိုင်ဆုံးပေါ့လေ။ ငါ့အခြေအနေ ငါ့ဘဝတွက်တာ ငါ့အတွက် တော့လို့ ဗိုက်ဗိုက်ကလေးကပဲ ချစ်နေတော့မယ်ဆိုတာ ကိုပေါ့။ အင်း... ဦးဇင်းရယ် ဦးဇင်းက ဘုန်းကြီးလေ။ တပည့်တော်တို့ ကလူ ဘယ်လိုလုပ်တော့ တူနိုင်မလဲဘုရား။ ပြန်လည်ပြောပြခွင့်ရရင်လေ ကုသိုလ်လုပ်ခွင့်ဆိုတာ သူတော်ကောင်းတွေရဲ့ ရင်မှာ သာ အခွင့်အရေးက ပေါ်လာပြီး အသွင်သဏ္ဌာန်နဲ့ လူမျိုးကိုမခွဲခြား ယောက်ျားမိန်းမကို မခွဲခြားဘဲ အားလုံးတန်းတူညီတူ စိတ်ကြိုက်လုပ်ခွင့်ရှိတယ်ဆိုတာကို သဘောပေါက်လား လည် နိုင်ကြပါစေ။

(၈) "ကျောသာပူစေ နားမပူစေနဲ့ " တစ်ခါတလေလေးများ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း အဖော်မရှိ အထီးကျန်သလိုလို ဖြစ်နေတဲ့ အခါမျိုးမှာ လေ ငါ့ဘေးကလူတွေ ဘယ်တွေဆီများ ရောက်နေကြပါလိမ့်။ တွေးမိတာ တွေးမိတာပါကွယ်။ အသက်အရွယ်ကြီးလေလေ တိတ်ဆိတ်မှုကို ပိုပိုပြီး ချစ် လာလေလေလို့ ဆိုပေမဲ့လေကွယ် ရာနှုန်းပြည့်ကြီးတော့ မမှန်နိုင်ပါလေ။ တွေ့ဖူးကြုံဖူးမှာ ပါ တိုးတိုးတိတ်တိတ်လေး အထီးကျန်နေကြရတဲ့ သူတွေကိုပေါ့။ သူတို့ ကို ကိုယ်တွေ့လေ ပိုပိုပြီး သံဝေဂရလေပါ။ ဘာကြောင့် ဆို ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ကကိုပဲ တောကြီးမြိုင်ကြီးနဲ့ ဝေးနေသေးလို့ ပါကွယ်။ အမှန် အတိုင်းဝန်ခံရရင်လေ ကိုယ့်ဘေးနားမှာ ဆိုးအတူတူ ကောင်းအတူတူ ဒီလို ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်လေးတော့ အခန့်သားရှိစေချင်တာအမှန် လူ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက်တော့ ဖြေစရာမလို၊ ဘုန်းဘုန်းတို့ ကြတော့ ဘုန်းကြီးဖြစ်နေရဲ့ သားနဲ့ ဘာလို့ အဖော်လိုချင်တာလဲ။ သူ့ခံယူချက် ကိုယ့်ခံယူချက် မတူနိုင်သလို သူ့စိ

တ်အထာ ကိုယ့်စိတ်အထာ မကိုက်ညီနိုင်ပါကွယ်။ ခုဆို အတတ်နိုင်ဆုံး စကားကို အဆင်ဆင် ခြင်ခြင်ပြောနေရပြီ။ ဘုန်းဘုန်းတို့ လည်း ကျောပူတာခံနိုင်ပေမဲ့ နားပူတာတော့ မခံစားနိုင်ပါကွယ်။ ကိုယ်မကြိုက်ဘူးဆို သူမကြိုက်မှာ ပဲဆိုတာမျိုးလေး နှလုံးသွင်းမိပါရဲ့ ပူပူညည်ညည်လုပ်တက်တဲ့ သူတွေရဲ့ အနား လူသံတွေ တိတ်ဆိတ်သွားကြသလို၊ တွဲလက်တွေလည်း တဖြည်းဖြည်း ဖြုတ်လွှတ်သွားကြတယ်ပေါ့။ ဘုန်းဘုန်းတို့ ခုခေတ်လိုမျိုးဆို ပိုဆိုးတယ်နော်။ ဘုန်းကြီးကျောင်း ကိုရင်တွေ သိပ်မရှိတော့သလို ဘုန်းကြီးရဲ့ ကျောင်းသားလုပ်ရမှာ ကိုလည်း ခုခေတ်က ပြစ်မှုကြီးကြီး ကျူးလွန်ထားမိသလို ရှက်နေတတ်ကြတာလေကွယ်။ မောမိတယ် သူတို့ ကိုကြည့်ပြီးတော့ ခုချိန်က ဘုန်းကြီးကျောင်းသား ကိုရင်တွေဟာ ဘုန်းကြီးကျောင်းတိုင်းရဲ့ ရှားပါးရတနာတွေပါကွယ်။ ဘုန်းဘုန်းရဲ့ စာလေးကို ဖတ်နေကြတဲ့ မိဘပြည်သူ ရဟန်းရှင်လူ အပေါင်းတို့ ကလည်း ပဲနော် ကိုယ့်အိမ်က သားသမီး ကို နားအရမ်းကာယော မပူမိစေနဲ့ ၊ ပူပါများ ရင် လောင်သွားတက်တယ်။ အေးအေးလူနဲ့ ထိန်းကြည့်လိုက်ပါ အေးချမ်းသွားပါလိမ့်မယ်ကွယ်။

(၉) "တန်ဖိုးလေး ရှိမနေချင်ဘူးလား" လောကမှာ လေ တန်ဖိုးသိသူသာ တန်ဖိုးထားရကောင်းမှန်း သိတာပါကွယ်။ တန်ဖိုးကို မသိသူကတော့ တန်ဖိုးဘယ်လောက်ကြီး ရှိနေပါတယ်လို့ ပြောတဲ့ ပစ္စည်းတစ်ခုခု အနီးမှာ ရှိ နေပါစေကွယ် တန်ဖိုးဆိုတာ သူမသိတော့ပါလေ။ သဘာဝတရားက ပေးထားတာလားလို့ နော် လူတွေရဲ့ မျက်လုံးတွေက လေ အဝေးကအရာကိုသာ ထင်းထင်းကြီး မြင်နိုင်တွေ့နေကြပေမဲ့လေကွယ် ကိုယ့်ရဲ့ အနီးဆုံးက အရာတွေကို သတိမမူမိခဲ့ကြဘူးပေါ့။ ဘုန်းဘုန်းတို့ မှာ များ နောင်တစ်ခဏခဏ ရနေတက်တယ်။ နောင်တရတိုင်း

ပူပန်နေမိတယ်ပေါ့လေ။ တက္ကသိုလ်စာမေးပွဲကြီး နီးကပ်လာတော့ ဘုန်းဘုန်းရဲ့ ဘယ်လက်မလေးထိပ်မှာ ငါးမျက်စိလို့ ပြောတဲ့ အနာလေး လာပေါက်နေတယ်။ အစကတော့ ဒီအတိုင်းလေးပဲ သတိမထားမိဘူး။ တဖြည်းဖြည်းနာနာ နာနာလာတော့မှ သူ့သွားထိရင် မရတော့တဲ့ အခြေ အနေမျိုး ဖြစ်နေတယ်ပေါ့။ စာမေးပွဲသာ ပြီးဆုံးသွားတာ အနာက ထိပ် ပတ်ထားရတယ်လေ။ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ လက်ပဲဖြစ်ဖြစ် ခြေပဲဖြစ်ဖြစ် ပေါ့ တစ်ခုခုသာ အနာတရ ရသွားပြီဆိုရင်လေ နောင်တတွေ ပြန်ပြန်ရ နေရတက်တယ်ပေါ့။ ငါ ဒီအစိတ်အပိုင်းလေး ကောင်းစဉ်ကာလကများ အလေးမထားမိခဲ့ဘူး။ ခုတော့ နာကျင်နေရပြီပေါ့။ အင်း ဒါမျိုးတွေ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ပဲဖြစ်ဖြစ် ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ အပြင်ပိုင်းက လူသားတွေ သတ္တဝါလေ အရာဝတ္ထုတွေပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့လေ ကိုယ့်အနေနဲ့ တန်ဖိုးရှိမရှိ သိရ မယ်။ တန်ဖိုးရှိရင် တန်ဖိုးရှိတယ်လို့ သိအောင် ကိုပဲထားပြတက်ရမယ် ပေါ့။ တချို့လူတွေမှာ တော့ကွယ် ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ အတွင်းပိုင်းထဲမှာ ကြေမ္မ ကုန်မှ သာ တန်ဖိုးအနုထိုက်မှန်း သိကြလေရဲ့ ။ ကိုယ့်အသည်းလည်း မနာကျင်စေနဲ့ သူ့အသည်းလည်း မကြေမ္မစေနဲ့ ပေါ့။ ကိုယ့်နှလုံးသားကို ယ် လုံအောင်ထားမည်သူမှ မနှိပ်စက်နိုင်ပါဘူးကွယ်။ ကိုယ့်နှလုံးသား ကိုယ်နိုင်အောင် ထိန်းပါလေ။ ဘယ်သူများ လာထိန်းချုပ်နိုင်ရဲပါလိမ့်။ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အရာဆိုတာ ကိုယ့်အနားမှာ တစ်ခဏတာလောက်သာ သည်းညည်းခံနိုင်တာမို့ပါကွယ်။ ကိုယ်နဲ့ ထိုက်တဲ့ အရာကို ကိုယ့်အတွက် ဆိုတာ မသိသေးသရွေ့ တန်ဖိုးဆိုတာကို နားလည်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး ကွယ်။

(၁၀) "မြင်ရင်မြင်တယ်မှ ချစ်ရင်ချစ်တယ် မှတ်" ဦးဇင်းတို့ လူငယ်တောထဲမှာ အနေများ လို့ လား တော့မသိဘူး လူငယ်တွေရဲ့ စိတ်ကို

ပိုပိုနားလည် လာတယ်ပေါ့။ ဒီလိုပြောလို့ ဦးဇင်းကရော လူငယ် မဟုတ်ဘူး လားဆိုတော့ အင်း...လူငယ်လူကြီးဆိုတာက တချို့လူသာကြီးတာ အသိစိတ် မကြီးပါ ဘူးကွယ်။ တချို့တချို့ကလေးများ တော့ အသက်မကြီးသေးဘူး စိတ်ဓာတ်က လူကြီးစိတ် တကယ့်ကိုလူကြီးစိတ် ၊ အရာအရာတိုင်းကြီးတော့ မဟုတ် အချို့အရာလေးတွေက လူကြီးထက်မက နားလည်နေတတ်ကြတယ်။ ပြောပြချင်တာကလေ လူငယ်စိတ်၊ ကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ စိတ် အင်း..ဦးဇင်းရဲ့ အခန်းမှာ ညလာစောင့်အိပ်ပေးတဲ့ ကျောင်းသားတစ်ယောက် ညညသူ သူမကောင်လေးနဲ့ ဖုန်းပြောပြောနေတက်တာ ဦးဇင်းအသိပါကွယ်။ တစ်ရက်တော့ သူ သူမကောင်မလေးနဲ့ အဆင်မပြေ ဘူးထင်ပါရဲ့ လူတို့ သဘာဝ အဆင်မပြေတဲ့ အခါ တဟူးဟူး တရှူးရှူးပေါ့ ကြားနေမြင်နေရတဲ့ ဦးဇင်းမနေနိုင်တော့ သွားမေးတာ "ဘာတွေဖြစ်လို့ ဘာတွေပေါက်ကွဲနေတာလဲလို့ " ဪ ဦးဇင်းရယ်တဲ့ ကိုယ်ကသာ တကယ်တော့ အရမ်းချစ်မိတာပါ သူကတော့ ပေါ့ပေါ့လျော့လျော့ နေတတ်လိုက်တာဘုရား ကိုယ်ချစ်သလောက်ကြီး ပြန်မချစ်ဘူး"ခုလည်း ကြည့်လေ မိဘစကားနားထောင်ပြီး အိမ်မှာ ပဲ နေတော့မယ်တဲ့ "။ အင်း ...ပြောလိုက်သေးတယ်"ဒကာလေးက" မမြဲတဲ့ အထဲမှာ ချစ်ခြင်းတွေလည်း ပါနေတယ်တဲ့ "လောကမှာ ဘယ်အရာက မြဲနေလို့ လဲကွယ် အားလုံးဟာ ပျက်ဖို့ ပဲ ဖြစ်လာကြတာပါ။ မြဲတာကို ရှေးကတင်ကြိုသိထား နားလည်ထားပါ။ လူတွေရဲ့ နှလုံးသား တည့်တည့် ပြောရရင် လူတွေရဲ့ စိတ်ခံစားမှု နှုန်းဟာ လျှပ်တစ်ပြက်ရိုက်ချက်ကို မနိုင်ကြဘူး။ ဒကာလေးရေ မြင်ရင်မြင်တယ်မှ ထား ချစ်ရင် ချစ်တယ်ပဲ မှတ်ထားလိုက်ပေါ့။ မိဘတွေကလည်း ကိုယ့်သား ကိုယ့်သမီးလေးတွေကိုရဲ့ စိတ်ကို မြင်အောင် ကြည့်တတ်စေချင်ပါတယ်ကွယ်။ အတင်းအကျပ်ကြီးတော့ ကိုယ့်သားသမီးလေးတွေကို ချစ်ခြင်းမခွဲမိစေ

နဲ့ မှန်မှန်ပြောရရင် သူတို့ ရဲ့ စိတ်ကို အသေမသတ်ကြပါနဲ့ လေ။ ၁၉-၂၀ အရွယ် ဒီစိတ်ဝင်တာ မဆန်းပါကွယ်။ လူတွေကလေ သူ့အရွယ်နဲ့ သူမှ သူ့စိတ်မဖြစ်ရင် စိုးရိမ်ဖွယ်ရှိတယ်ပေါ့။ ခုလည်း ကြည့်လေ နှစ်ဖက်မိဘတွေက ဒီသား ဒီသမီးအရေး ကို ပေါ့ပေါ့တန်တန်လေး တွေးနေကြတယ် ထင်နေကြတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ ပေါ့တာက လျော့သွားတတ်တယ်။ လျော့ရင်း လျော့ကျတတ်တယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်လိုက်ကြစမ်းပါကွယ်။ ဒီတော့ ကိုယ့်သားအရေးလည်း ကြည့်ဖို့ မမေ့ကြနဲ့ ကိုယ့်သမီးအရေးလည်း တွေးဖို့ မမေ့ကြပါနဲ့ လေ။ ကိုယ်က မိဘတစ်ယောက်အနေနဲ့ ငါကမိဘပဲလေ ဒီလောက်တော့ ငါ့မှာ ပြောပိုင်ခွင့် ထိန်းသိမ်းခွင့်ရှိတာ ပဲလေ။ ဟုတ်ပါတယ်။ ထိန်းသိမ်းခွင့်မရှိတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ထိန်းသိမ်းကြတဲ့ လူတိုင်း လူတိုင်းဟာကွယ် ပစ္စည်းကိုပဲ ထိန်းသိမ်းထိန်းသိမ်း လူကိုပဲ ထိန်းသိမ်းထိန်းသိမ်း အထိန်းမမှားစေနဲ့ အထိန်းလွန်ရင် "ပျောက်ပျက်တက်"ပျက်ဆီးတတ်တာကို မြင်တွေ့ဖူးကြုံကြုံဖူးမှာ ပါကွယ်။ ဒီတော့ကွယ် မြင်ရင် မြင်တယ်မှတ်နေသူတွေ၊ ကြားရင်ကြားတယ် မှတ်နေသူတွေ သင်္ခါရတရားကို ကိုယ်မှာ ရှာလည်း တွေ့နိုင်ပါတယ်။ အိမ်မှာ ရှာလည်း တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဘယ်အရာကမှ ဘယ်နားမှာ သွားပြီး ဖြစ်မနေပါဘူးကွယ်။ ဒါကြောင့် မြင်ရင်လည်း မြင်တယ်လို့ နိုင်သည့် အလျောက် တစ်ခါခါမှာ လည်း ချစ်ရင်ချစ်တယ်လို့ လည်း နိုင်မှ တော်တန်ကျတယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်နားလည်ပြီး မိမိဘဝ အများ သူငှာ ဘဝတွေကို ဖြောင့်ဖြူးအောင် လမ်းခင်းနိုင်သော သူတော်ကောင်းကြီးများ ဖြစ်နိုင်ကြပါ စေ။

(၁၁) မိဘကျေးဇူးဆပ်နည်း...။ မိဘကျေးဇူးဆပ်ခြင်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဘုရားအဆုံးအမကို ပြောကြပြီဆိုရင် မိဘကျေးဇူးကို ဘယ်လိုမှ

ကျေအောင် မဆပ်နိုင်ဘူးလို့ သူအများ ပြောလေ့ရှိသည်။ အမှန်က " ကျေအောင်မဆပ် နိုင်ဘူး"လို့ ဟောထားတာမဟုတ်ပါဘူး။ ကျေအောင် ဆပ်ဖို့ မလွယ်ဘူး..။ လွယ်လွယ်ဆပ်ရုံနဲ့ ကျေးဇူးမကျေနိုင်ဘူး။ သာမန် ဆပ်ရုံနဲ့ ကျေးဇူးမကျေနိုင်ဘူး။ အထူးဆပ်မှ ကျေးဇူးကျေနိုင်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ ဟောကြားချက်မူရင်းကို နား ထောင်ကြည့်ပါ။ ချစ်သား၊ ချစ်သမီးတို့ ...ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်ရဲ့ ကျေးဇူးကို အလွယ်တူဆပ်ရုံနဲ့ မကျေနိုင်ဘူး။ ကျေအောင်ဆပ်ဖို့ မလွယ်ဘူးလို့ ငါဘုရားပြောချင်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်ဆိုတာ မွေးမိခင်နဲ့ မွေးဖခင်အရင်းအချာကို ပြောတာပါ။ ချစ်သား၊ ချစ်သမီးတို့ ...အဖေကို လက်ယာ ပခုံးမှာ တင်၊ အမေကိုလက်ဝဲပခုံးမှာ တင်ပြီး ရာသက်ပန်လုပ်ကျွေးပြုစုတယ်။ မိဘနှစ်ပါးကို...မွေးပျံ့နေအောင် နံ့သာမျိုးစုံနဲ့ လိမ်းကျံပေးတယ်။ အညောင်းပြေအောင် ခြေလက်တွေကို ဆုပ်နှယ်ပေးတယ်။ အေးတဲ့ အခါ ရေနွေး၊ ပူတဲ့ အခါ ရေအေးနဲ့ ရေချိုးသန့်စင်ပေးတယ်။ ပခုံးထက်မှာ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်စေတယ်။ အဲ လောက်ပြုစုလုပ်ကျွေးပေမဲ့ မိဘကျေးဇူး အကျေဆပ်ပြီးသား မဖြစ်သေးဘူး။ ချစ်သား ချစ်သမီးတို့ ..စကားအကုန်ပြောရမယ်ဆို စကြဝတေးမင်း ရာထူးမှာ ထားပြီး ကျေးဇူးဆပ်ဦးတော့ မိဘကျေးဇူးကို ကျေအောင်ဆပ်ရာ မရောက်သေးဘူး။ ချစ်သား၊ ချစ်သမီး တို့ ...ဒီလောက် ကျေးဇူးဆပ်ရဲ့ သားနဲ့ ဘာလို့ ကျေးဇူးမကျေနိုင်တာလဲဆိုရင် ...မိဘတွေဟာ သားသမီးတွေ အပေါ် သိပ်ကို ကျေးဇူးများကြလို့ ပဲ။ နို့ချိုတိုက်ကျွေးမွေးမြူကြလို့ ဒီလောကကြီးရဲ့ အာရုံ၊ ကောင်းဆိုး အမျိုးမျိုးကို သိမြင်အောင် သေချာပြသလို့ ပါပဲ။ ချစ်သား၊ ချစ်သမီးတို့ ...မိဘကျေးဇူး အကျေဆပ်နိုင်တဲ့ နည်း လမ်းတွေကို ငါဘုရားညွှန်ပြပါရစေ။ သဒ္ဓါတရားမရှိတဲ့ မိဘကို သဒ္ဓါတရား နဲ့ ပြည့်စုံအောင်၊ သီလမရှိတဲ့ မိဘကို သီလနဲ့ ပြည့်စုံအောင်၊

မပေးရက်၊ မလှူရက်၊ နှမြော ဝန်တိုတဲ့ မိဘကို စွန့်ကြဲပေးကမ်း
လှူဒါန်းခြင်းနဲ့ ပြည့်စုံအောင် ပညာဉာဏ်နည်းတဲ့ မိဘကို ပညာ ဉာဏ်
နဲ့ ပြည့်စုံအောင် ကောင်းစွာနာယူ ဆောက်တည်စေမယ်။ လေးလေးန
က်နက် သက်ဝင်စေမယ်။ ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ တည်တံ့မြဲမြန်စေမယ်ဆိုရင် မိဘ
ကျေးဇူးကို အကျေဆပ်ပြီးသား ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒါဟာ ဘုရားဟောမှု
ရင်းပါပဲ။ မိဘကျေးဇူးဆပ်တဲ့ နေရာမှာ လောကနည်းနဲ့ ဆပ်ခြင်း၊ ဓမ္မန
ည်းနဲ့ ဆပ်ခြင်း လို့ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ မိဘအတွက် အစားအသောက် အ
ဝတ်အထည်၊ နေအိမ်လိုက်ကာ၊ ကားရထား စတဲ့ လူမှုအသုံးအဆောင်ပ
စ္စည်းတွေ ပြည့်စုံအောင် စီမံဖန်တီးပေးတာကို လောကနည်းဖြင့် ကျေး
ဇူးဆပ်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ စိတ်ထားမတတ်တဲ့ မိဘ စိတ်ထားတတ်
အောင် ကုသိုလ်နည်းပါးတဲ့ မိဘ ကုသိုလ်တိုးပွားအောင် ကူညီပံ့ပိုးပေး
တာကို ဓမ္မနည်းနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ တကယ်တော့လ
ည်း ရှည်လျားလွန်းလှတဲ့ အစမထင်သံသရာမှာ သူကမိဘဖြစ်လိုက်၊ ကို
ယ်ကမိဘဖြစ်လိုက်တဲ့ အပြန်ပြန်အလှန်လှန် ကျင်လည်နေကြရတာမို့
ဘယ်သူ့ကျေးဇူးကို ဘယ်သူကကျေအောင် ဆပ်ပြီးပြီဆိုတာ ပုထုဇဉ်
လောကမှာ လုံးဝမရှိနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကျေးဇူးကျေတာ မကျေတာကို
အဓိက မထားဘဲ "ကျေးဇူးဆပ်ဖို့ က အဓိက"လို့ နှလုံးသွင်းပြီး လောက
နည်းနဲ့ ရော ဓမ္မနည်းနဲ့ ပါ မိဘကို အမြဲကျေးဇူးဆပ်နေဖို့ ပဲ အရေးကြီး
ပါတယ်။ မိဘကို ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာရော၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာပါ
အဆင့်အတန်းမြင့်အောင် ကျေးဇူးဆပ်နေတဲ့ သားကောင်း
သမီးကောင်းရဲ့ ထံမှောက်ကို ကံကောင်းခြင်းလက်ဆောင်တွေ "ဝင်လာ
မစဲ တသဲသဲ"ဆိုသလို အလုံးအရင်းနဲ့ ဝင်လာမှာ ကတော့ သေချာပေါက်
ပါ ပဲ...။

ဆရာတော် အရှင်ဆန္ဒာဓိက (ရွှေပါရမီတောရ)

(၁၂) "တပည့်တွေကို အသုံးမချပါနဲ့" တပည့်မကောင်း ဆရာခေါင်း၊ သားသမီးကောင်း မိဘခေါင်း ရှိနေပြန်တယ်ပေါ့။ တပည့်ဆိုးနေလိုက်တာထက် ဆရာဆိုးနေတာက အကြည်းတန်လွန်းတယ်။ အရပ်ဆိုးလွန်းပါတယ်ကွယ်။ သားသမီးဆိုးနေတာထက်စာရင်လေ မိဘ အင်း... ကိုယ့်မိဘ သူ့မိဘဆိုးနေလိုက်ကျတာက ပိုပြီးဝမ်းနည်းဆရာ ကြေကွဲစရာကောင်းပါတယ်လေ။ ဘဝမှာ ဘယ်သားသမီးကများ မိဆိုးဖဆိုးကို ပိုင်ဆိုင်မလဲကွယ်။ ဘဝမှာ ဘယ်လိုသော တပည့်မျိုးက ဆရာ ဆိုးသမားဆိုးကို ဆရာတော်ချင် ကြမလဲကွယ်။ မိဘဆို သားသမီးတိုင်းအတွက် မီးပြတိုက်ကြီးတွေပါ ကွယ်။ သားတွေ သမီးတွေ လမ်းမှားမရောက်အောင် သွန်သင်ဆုံးမမယ့် ကံကူလက်လှည့် ဆရာတွေဆိုလည်း မမှားပါဘူး။ သူတို့ မချိုးမကျရင် သားသမီး ဘဝစုံလုံးကန်းရော။ ရရှိပြီးတဲ့ မိဘကို မိဘလို့ မတော်ချင်ပါဘူးလို့ ပြောလို့ မရတော့ပေမဲ့ မတော်ရသေးတဲ့ ဆရာကိုတော့ ကိုယ့်မှာ ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့် အပြည့်ရှိတယ်ပေါ့။ ဆရာဆိုတာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း လမ်းမှားကိုမလျှောက်ရသလို တပည့်ကိုလည်း လမ်းမှားကို မပို့ရဘူးလေ။ ဦးဇင်းတို့ မြင်ရကြားရတာ အင်း... ဘာကြောင့် မြင်တွေ့မှာ တွေ့ဆိုတဲ့ စကားလုံး မသုံးတာလဲလို့ မေးစရာ ရှိတယ်ပေါ့လေ။ ဟုတ်တယ်။ ဦးဇင်းဘဝမှာ ဆရာသမားဆိုးနဲ့ မတွေ့ရဘူးရယ်။ မြင်ဖူးတယ်၊ ကြားဖူးတယ်။ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ် မလုပ်တဲ့ အပြင် တပည့်ဖြစ်သူတွေ အသုံးချပြီး ကိုယ့်အမျိုးအတွက်၊ ကိုယ့်အတွက်၊ ကိုယ့်လာဘ်လာဘ စီးပွားရေးအတွက် ဒါမျိုးတွေ ဒါမျိုးတွေ လုပ်စားနေလိုက်ကြတာလေ။ မကောင်းပါကွယ်၊ မကောင်းပါနော်။ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း ကောင်းစားဖို့ အတွက် သူ့ကျောလည်း မနင်းမိစေနဲ့ ၊ ယုံမှတ်လို့

ပုံအပ်ထားကြတာပါ။ ယုံကြည်မှုကို ဆရာဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေ ဦးဇင်းတို့ ဆရာဖြစ်ကြည့် ဆရာဂုဏ်ကို မစော်ကားမိစေရဘူး။ ဦးဇင်းတို့ ဆရာ တစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့ရင် ဆရာဂုဏ်ကို မြှင့်တင်ပြမယ်။ မမြှင့်တင်နိုင်တောင်မှ မညှိုးနွမ်းစေရဘူးကွယ်။ အမြဲတမ်း ရေရွတ်ဖြစ်မိတာက ဆရာအလုပ် ဆရာမလုပ်မိ သေးသရွေ့ ပုတီးလည်မှာ မဆွဲပြသေးဘူးလို့ ။ ဆရာနေရာမှာ ဆရာမနေတက်သေးသရွေ့ ပလ္လင်ထက်ဆီ မတက်သေးဘူးလို့ ဆရာတစ်ယောက်ရဲ့ စကားမသုံးတက်သေးသရွေ့ ငါဆရာပါလို့ မပြောသေးဘူး။ ဦးဇင်းသာ ဆရာဖြစ်ခဲ့ရင် ဦးဇင်းရဲ့ ဂုဏ်ထက် တပည့်ရဲ့ ဂုဏ်ကို ပိုကြည့်မိမှာ ပါ။ ဦးဇင်းသာ ဆရာဖြစ်ခဲ့ရင်လေ ငါကောင်းစားဖို့ အတွက် ငါ့တပည့်ကို ငါမရောင်းစားဘူးလို့ ၊ အသုံး မချဘူးလို့ ၊ ဒါကြောင့် မိမိ၊ မိမိတို့ သည် လည်း ခုဆရာဖြစ်နေမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်အရေးထက် တပည့် အရေးကို ပိုကြည့်ပါကွယ်။ ကိုယ့်အတွက်နဲ့ ၊ တပည့်တွေကို အသုံးမချမိပါစေနဲ့ ကိုယ့်အတွက် တပည့်ကို အသုံးချတယ်ဆိုတာ ဆရာတစ်ယောက်ရဲ့ မလုပ်မဟုတ်ပါဘူးလေ။ ဒါလူယုတ်မာတစ်ယောက်လောက် အဆင့်ပဲ ရှိနေတော့တာပါကွယ်။ နောင်ဆရာဖြစ်လာမည်ဆိုလျှင် ခုကတည်း ကလေ ဆရာသမားတွေကို ရွေးချယ်ပြီး တော်တတ်ပါစေလို့ ဆန္ဒပြု သတိပေးရင်း မေတ္တာဖြင့်...။

(၁၃) "ကြောက်လို့ ကိုးကွယ်တာ"အစစ်တရား အမှန်တရားဆိုတာ အတုထက်သာတယ်။ တစ်ဖက်ကပြန်ပြောရင် အတုဆိုတာ အစစ်ကိုဘယ် လိုနည်းနဲ့ မှ ပြိုင်တုပလို့ မရပါဘူးကွယ်။ လူသားတိုင်း လူသားတိုင်းကတော့ အစစ်ကို ရချင်မှာ ပဲ လိုချင်မှာ ပဲ။ ပြန်စဉ်းစားကြည့် လိုက်လေနော်။ ငါတ ကယ်အစစ်ရပြီလားလို့ ။ ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကလေ လောကမှာ အစစ်တရားရှိတယ်။ အတုရား

တွေထက် ကောင်းတယ်။ သာတယ်။ မြင့်မြတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကို ထီး
မွေတွေ နန်းမွေတွေ သားမယားတွေကိုစွန့်ပြီး တစ်ပါးတည်း အဝေးတ
စ်နေရာကိုထွက်၊ အစစ်တရား အမှန်တရားကို ရှာဖွေခဲ့တာပေါ့။ အမှန်
ကိုမြင်မှ အမြင်တွေ မှန်လာမယ်ပေါ့။ အမှန်မြင်ဖို့ အမြင်မှန်ဖို့ ဆို အဆ
ည်းကပ်ကောင်းရမယ်ပေါ့။ ဘယ်အရာတွေကို ဆည်းကပ်ကြမလဲ ဗုဒ္ဓ
ဘာသာ ဝင်တွေအတွက်တော့ ဘုရားရယ်၊ တရားရယ်၊ သံဃာရယ် ဒါ
အားလုံးသိတယ်ပေါ့လေ။ ဒီတရားတွေဟာ တကယ်ဆည်းကပ်သင့်တဲ့
မြတ်နိုးသင့်တဲ့ တရားတွေနော်။ တချို့လည်း အသိတွေ ချို့နေတုန်းပဲ။ ရ
တနာမြတ်သုံးပါးကို ယုံကြည်မှုတစ်ခုသက်သေပြပြီး ဆုတောင်းမှုတွေနဲ့
ပျော်မွေ့နေကြတယ်။ တကယ်တော့ ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မသံဃာဆိုတာ လုပ်စားစရာ
မျိုးမဟုတ်ပါဘူး။ တကယ့်ကိုနော် သဒ္ဓါတရားနဲ့ ခိုင်ခိုင်မာမာ မြဲမြံစွဲစွဲသ
တိဝင်နေမှ ယုံကြည်နေမှ နော်။ အဓိကကဘာ လဲဆိုရင် (awe) ဆိုတဲ့
ကြောက်စိတ်ကြောင့် ပါပဲ။ လူတွေက ကြောက်စိတ်ကလေးများ ဝင်
လာပြီဆိုရင်လေ သူတို့ ကိုးကွယ် နေတဲ့ အရာတွေကို သွားသွားပြီး မြင်
တတ်ကြတယ်။ သတိရအောက်မေ့တတ်ကြတယ်ပေါ့။ ဆိုပါစို့ကွယ်။ မိုး
လေးများ မခြိမ်းလိုက်နဲ့ ခြိမ်းလိုက်တာနဲ့ ဘုရား ဘုရား၊ တချို့ကတော့
oh My GOD? တချို့ကတော့ အိုး...အလလာ၊ ဒီလိုတွေ တတတ်ကြတယ်
ပေါ့။ ဒါဘာကြောင့် လဲဆိုရင်လေ ကြောက်ခြင်းကနေ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့
တောင့်တလိုက်မှုတွေ၊ ကိုးကွယ်ရာတွေနော်။ ဒီလိုတွေ ဘာကြောင့် ကိုး
ကွယ်သလဲဆိုရင် ကြောက်လို့ ကိုးကွယ်တာ ဘယ်ကစသလဲဆိုရင် လူ
တွေရဲ့ ကြောက်စိတ်ကနေ စတာပါပဲ။ ရဲရဲကြီးပြောလိုက်ပါမယ်။ ဘုရား
မှ တစ်ပါး အခြားတစ်စုံတစ်ခုမျှ ကိုးကွယ်ရာမရှိ၊ လောကမှာ တရားမှ
တစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိ၊ လောကမှာ လေ သံဃာမှ တစ်ပါး အခြား ကိုး
ကွယ်ရာ မရှိပါကွယ်။ ဘာကြောင့် ဆို ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ သံဃာဂု

ဏ်တွေက ပြောပြပြီးသား ဖြစ်နေလို့ ပါကွယ်။ ဘုရား တရား သံဃာဆို
တဲ့ ရတနာမြတ်သုံးပါးကို ကိုးကွယ်ရာ အစစ် ကိုးကွယ်ရာအမှန်လို့
ယုံကြည်သက်ဝင်ပြီးသာ ကိုးကွယ်ပါကွယ်။ ဘယ်လေးဘယမှ
မလာပါဘူး။ ဘယ်စိတ်ညစ်စရာမှ မလာပါဘူး။ (ဤစာကို ဖတ်ရှုနေကြ
တဲ့ စာဖတ်သူ သူတော် ကောင်းတို့ သည် လည်း မိမိ မိမိတို့ ရဲ့ ရင်ထဲအ
သည်းထဲမှာ ဘုရားရတနာ တရားရတနာ သံဃာ ရတနာလို့ ဆိုတဲ့ ရတ
နာမြတ်သုံးပါးရဲ့ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်တွေကို တကယ်နားလည် လ
က်ခံပြီး ကြောက်စိတ်ကြောင့် ကိုးကွယ်တာမဟုတ်ပါဘဲ တကယ်ယုံကြ
ည်လို့ ကိုးကွယ်တာပါလို့ ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်စစ်စစ်ရဲ့ ရဲရဲတောက်စ
ကားကို အမြဲမပျက် ပြောဆိုနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

(၁၄) လူတိုင်း လူတိုင်းဟာ အရှုံးကိုတော့ မလိုချင်ကြပါကွယ်။ ဒါ
ပေသည့် ကိုယ်ရှုံးမှန်းမသိ ရှုံးနေတာတော့ သတိထားမှုနည်းတယ်ပေါ့။
နေ့စဉ်ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ်ပိုင်အချိန်လေးတွေမှာ အမြတ်ရအောင် ယူစေချ
င်တယ်။ အရှုံးမပေါ်စေနဲ့ ၊ နေ့စဉ်နဲ့ အမျှဆိုသလို လောကကြီး ကြေကွဲ
နေတယ်။ လောကကြီး ငိုကြွေးနေတယ်။ လောကကြီး အမှောင်ကျနေ
တယ်။ အင်း ခန္တီတရားတွေ သိပ်ကိုအား နည်း လာပြီဆိုတာ သိသာလာ
တယ်။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်က ဆရာ့အပေါ်၊ ဝန်ထမ်းတစ် ယော
က်က အထက်လူကြီးအပေါ်၊ အလုပ်သမားတစ်ယောက်က ကိုယ့်အလုပ်
ရှင်အပေါ်မှာ သိပ်ပြီးသည်းခံမှုဆိုတာ နည်းလာတယ်ပေါ့။ သည်းမခံ
တော့ ဘာတွေဖြစ်လာမလဲ ဒေါသတွေ အာဃာတတွေ အမုန်းတွေ
အငြိုးတွေဖြစ်လာတယ်။ အချိန်တစ်ချိန်မှာ ရန်သူတွေကိုဖြစ်လို့ ။ တော်
တော်များများကတော့ အပေါင်းအသင်းလောက်မှာ ပဲ
တွေ့ဖြစ်ကြတာပါ။ သားသမီးနဲ့ မိဘတွေဆိုတာလည်း အဆင်မပြေများ

တဲ့ မိသားစုတွေလောက်သာဖြစ်တာပါ။ ဝန်ထမ်းတွေဆိုတာလည်း အထက်လူကြီးနဲ့ မပြေလည်ဖို့ ဆိုတာ ဝန်ထမ်းချင်းလောက်မပြေတာထက် နည်းပါးပါတယ်လေ။ အလုပ်သမားတွေဆို တာလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ အတတ်နိုင်ဆုံးတော့ ပြေလည်အောင် နေပေးရမယ်။ ဘဝဟာ ခဏတာပါကွယ်။ တစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦး တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် တော်ကြာမတွေ့ ရတော့ပါဘူး။ တွေ့ဆုံခြင်းကို မြဲတယ်လို့ ထင်နေကြသရွေ့ ခန္တီတရား လျော့နည်းနေဦးမှာ အမှန်နော်။ နေကြည့်လိုက်ပါ ခန္တီတရားတွေနဲ့ ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကလေ သည်းခံခြင်းသည် အောင်မြင်ရာ၏ တဲ့ အောင်မြင်သူတိုင်း သည်းခံမှုဆိုတဲ့ ခန္တီတရားကို မွေးမြူထားနိုင်ရမယ်ပေါ့။ တချို့လည်း ပြောလေ့ရှိတဲ့ မဟုတ်မခံ ရွှေပုဂံဘဲဟေ့၊ ပြန်လှန်ပြီးတော့ နှုတ်လှန်ထိုးတတ်ကြ သေးရဲ့ ၊ အမှန်ကလေ ဟုတ်တာကို သည်းခံရတာမှ မဟုတ်တာ၊ မဟုတ်တာကြီးကို သည်းခံရတာနော်။ သည်းခံတယ်ဆိုတာ ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ ပါရမီထိုက်တဲ့ အတွက် မြင့်မြတ်သူတို့ရဲ့ အလုပ်လို့ ပြောလို့ ရတယ်ပေါ့။ တစ်ဖက်မှာ ကလည်း ချက်ချင်းလက်ငင်းကြီးတော့ သည်းမခံနိုင်ကြဘူးပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အကောင်းမြင်စိတ်ကလည်း ဒီနေရာမှာ အင်မတန်မှ အရေးကြီးသွားပြီပေါ့။ ဆိုပါစို့ သူက ကိုယ့်အပေါ် အမှန်တကယ် စေတနာပါပါ အနိုင်ကျင့်တယ် (ကိုယ်မခံနိုင်လောက်တဲ့ ကိုယ့် စိတ်မှာ အကျဉ်တည်စေမယ့်အပြုအမူ)ပဲဖြစ်ဖြစ် တစ်ဖက်ကို ဂရုမပြုမိလို့ အနိုင်ကျင့်သယောင်ယောင် လေးဖြစ်သွားတာပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့။ ကိုယ့်ဘက်ကတော့ အမြဲအကောင်းမြင်ပေးနိုင်ရမယ်။ အကောင်းမြင်လေ အမြင်တွေ ကောင်းကောင်း လာနိုင်မယ်ပေါ့။ သူဘယ်လောက်ကောင်းတာလုပ်လုပ်လေ ကိုယ့်စိတ်ကကိုပဲ မကောင်းမြင် တတ်နေရင်တော့လေ အို...ဒေါသတွေများ တလိပ်လိပ် တရိပ်ရိပ် ထွက်လာလိုက်မည့် ဖြစ်ခြင်းကွယ်။

ဒါကြောင့် ကွယ် အလကားနေရင်း ကိုယ့်အတွက်အကျိုးမရှိအကု သိုလ်
ပွားစေမည့် စိတ်ထားမျိုးတွေ မဖြစ်ရအောင်ကွယ်၊ သူကောင်းကောင်း
မကောင်းကောင်း ကိုယ်ကောင်းအောင်နေပေးလိုက်ပါ။ သူရစ်ရစ် မရစ်
ရစ် ကိုယ်မမှူးအောင် နေပေးလိုက်ပါ။ သူတော်တော်၊ မတော်တော် ကို
ယ်ကတော်အောင် နေပေးလိုက်ပါ။ ဒါကြောင့် ကျေးဇူးပြု၍ သည်းခံပေး
လိုက်ပါ။ လုံးဝဒေါသမဖြစ်လိုက်ပါနဲ့ ။ အေးသွားပါလိမ့်မယ်။

(၁၅) "အိပ်ရေးမပျက်စေနဲ့ "ကိုယ့်အတွေးကြောင့် ကိုယ့်မှာ သော
ကများ တယ်။ ကိုယ့်အတွေးနက် မှုလေးကြောင့် ပဲ ကိုယ့်အိပ်ရေးတွေ
ပျက်ရတယ်ပေါ့လေ။ အတွေးဆိုတာ သံသယဆိုတဲ့ စကားလုံးရဲ့ ညင်
သာမှုစာချိုးလေး။ ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ထိန်းတက်ဖို့
အရေးကြီးတယ်။ တချို့ရှိတယ်။ သူများကို ရင်ဖွင့်လိုက်မှ ပဲ ပေါသွားတ
ယ်။ အဲဒါကျတော့ သူ့မှာ အမြဲပူပင်မှုတွေ သောကတွေ ကြောင်းကြမှု
တွေ ဖြစ် လာပြီဆိုရင်လေကွယ် အို... တစ်ခါတည်းမပြောရ မနေနိုင်
အောင် သူ့ဆီက ဘယ်လို နှစ်သိမ့်စကားလေးများ ငါကြားလိုက်ရမလဲ
လေ တောင့်တနေတာနော်။ သူ့လိုလူရဲ့ ဘဝက အမြဲတမ်းလိုနေတော့
တယ်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကိုယ့်စိတ်ကို ဖြေသိမ့်ဖို့ ကို မကြိုးစားချင်တော့
ဘူး။ ကြိုးစားဖို့ လည်း စိတ်မပါတော့ဘူးရယ်။ ဖြေသိမ့် ပေးသူရှိနိုင်
သေးရင် သူ့အတွက် ကောင်းသေးရဲ့ မရှိတော့တဲ့ တစ်နေ့ သူ့အဖို့ မလွ
ယ်ပါကွယ်။ မလွယ်ပါနော်။ သံသယလည်း မထားနဲ့ သောကလည်း ပြေ
ပျောက်အောင်ကြိုးစား၊ တချို့ကသံသယနဲ့ အိပ်မက် ရှည်ကြီးကို မက်
တတ်ကြတယ်။ တချို့ကလေ သောကတွေ ဗရပွနဲ့ ဘဝကိုရင်းနေကြရတ
ယ်။ သောကရဲ့ ကျေးကျွန်လည်း မဖြစ်စေနဲ့ သံသယရဲ့ အလုပ်အကျွေး
လည်း မဖြစ်စေနဲ့ ။ သောက သံသယတို့ ရဲ့ ကျေးကျွန်ဖြစ်နေသမျှကာ

လတစ်လျှောက်လုံး တဏှာရာဂတို့ ရဲ့ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုကို ခံနေရဦးမှာ မလွဲဧကန်ပါပဲကွယ်။

(၁၆) "အပျောက်ရှာပုံတော်"တဏှာရဲ့ စေရာ၊ ရာဂရဲ့ ကျေးကျွန်ဘဝနဲ့ သူများ အပျောက်ကိုသာ လိုက်လိုက်ပြီး ရှာဖွေနေခဲ့တာပါကွယ်။ တကယ်တော့လေ ကိုယ့်အပျောက်ကို ကိုယ်ရှာသင့်တာပါ။ ကိုယ့်ခန္ဓာအပျောက်ကို ရှာဖို့ ကျတော့ မေ့နေတက်ကြတယ်။ မရေတွက်နိုင်တဲ့ ဘဝပေါင်းများစွာကတည်းကနော် ခုချိန်ထိ သူများ အပျောက်ကို ရှာကြရင်း ဖွေကြရင်းကွယ် မျက်ရည်တွေလည်း အိုင်ခဲ့ပြီးပြီ၊ ဒါသတွေကို ရင်းနှီးခဲ့ကြပြီးပါပြီ။ အမုန်းတော်ခံဘဝလောက်နဲ့ မယားအပျောက်၊ သား လေးအပျောက်၊ သမီးလေး အပျောက်၊ အဖေပျောက်၊ အမေပျောက်ကိုသာ ဖွေရှာခဲ့တာရယ်။ သေချာပြန်ကြည့်ကြည့်လိုက် သူတို့ ဟာလည်း တခါတခါ လင်းလာလိုက်၊ တခါတခါ မှောင်သွားလိုက်၊ မတည်မြဲလှပါဘူးကွယ်။ ဘယ်အရာမှ မတည်မြဲပါဘူး။ တည်မြဲပါတယ်ဆိုဦးတော့ ကိုယ့်အမုန်းက ပိုပြီးတည်မြဲနိုင်ပါ့မလားကွယ်။ ဒီသောကတွေကို ဒီဘဝမှာ ထားခဲ့ပါ။ ရှိရှိသမျှ နာကျင်မှုတွေနဲ့ ဝေးသွားချင်စိတ် မွေးပေးပါ။ ဘုန်းတော်ကြီး မြတ်စွာဘုရားကလေ သူ့အပျောက်ရှာဖို့ ထက် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်ရှာဖို့ တိုက်တွန်းတယ်။ သူများ အပျောက်ရှာခြင်းထက် ကိုယ့်အပျောက်ကို ကိုယ်ပြန်ရှာလိုက်ခြင်းက ပိုပြီးတော့မြတ်လည်း အင်မတန်မှ မြတ်လှပါတယ်တဲ့ ။ သူများ အပျောက်ကို ရှာဖွေနေ သမျှ ဒုက္ခပင်လယ်ထဲမှာ လက်ပစ်ကူးခပ်နေရပါဦးမည်။

(၁၇) "သမီးရည်းစား ဘဝရှင်များ သို့" မျက်ကွယ်မပြုမိစေနဲ့ ကိုယ့်

အပေါ် သစ္စာရှိသူတွေကို မမေ့ပါနဲ့ ကွယ်၊ ကိုယ့်အပေါ် ကောင်းခဲ့ဖူးသူ
တွေကို လက်တွဲမဖြုတ်မိစေနဲ့ ကိုယ့်အပေါ် နားလည်ပေးခဲ့သမျှသူတွေ
ကို အတည်မချစ်နိုင်ချင်ပါနဲ့ ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ချစ်နိုင်သလောက် သူတို့
အပေါ် တစ်ခါတလေလေးများ ချစ်ဟန်ဆောင်ပေးလိုက်ပါလားကွယ်။
အတည် မညှာတာချင်နေပါ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ညှာတာပေးသလောက်ပုံ
မျိုး သူ့မျက်နှာလေး မညှိုးသွားအောင် ဟန်ဆောင်ပေးလိုက်ပါ။ သူတို့
ရဲ့ သမီးရည်းစား ဆက်ဆံရေးလေးတွေအကြောင်းကို လူငယ်လေးတွေ
လာပြီးဆွေးနွေးတတ်ကြတယ်။ ပြောပေးဖြစ်မိပါတယ်လေ ကိုယ့်ကြော
င့် သူ့ကို မပင်ပန်းမိစေနဲ့ ကိုယ့်ဘဝသက်ဆုံးတိုင်ထိ လက်တွဲ
မခေါ်နိုင်ပါပဲ မစခဲ့မိစေနဲ့ ၊ ချစ်ခြင်းဆိုတာကလေ အစသာ ကြည်နူးမိတ
က်ကြတာ၊ တဖြည်းဖြည်း အချိန်လွန်လာတာနဲ့ အမျှပေါ့။ အင်း...တက
ယ်ချစ်ခဲ့ရသူတွေက နေမြင့် လာလေ အရူးအဆိပ်မြင့်လေ။ အလေးမ
ထား ပေါ့တန်တန် စိတ်ထားခဲ့သူတွေက ရိုးအီသွားကြသလားတော့ မ
သိဘူး။ မြင်ရကြားရ နားထောင်ပေးရတာတွေက အများ သားရယ်ပါကွ
ယ်။ တည်ငြိမ်မှုမရှိသေးတဲ့ သူတို့ လေးတွေဟာ ဟိုလိုလို ဒီလိုလိုလား
ပေါ့။ စဉ်းစားမိတာပါ။ အတည်တကျမရှိလှဘူးရယ်။ အခွင့်သင့်ရင် သင့်
သလို ပြောမယ်၊ ဆိုမယ်၊ ဆက်ဆံမယ်၊ ဒါကိုယ့်လိုအင်တစ်ခုတည်းကို
သာ ကြည့်ခြင်းပါ။ အတ္တကြီးတဲ့ သဘောပေါ့။ သွားမလုပ်မိစေနဲ့ တစ်ဖ
က်နှစ်ဖက်လုံး နစ်နာလှပါတယ်ကွယ်။ အလုပ် ပျက်၊ အကိုင်ပျက်၊ အချိ
န်တွေကုန် ဘာမှ အကျိုးမရှိလှပါဘူး။ တကယ်ချစ်တဲ့ သူတွေကလေ
ဘာ အကြောင်းပြချက်မျိုးကိုမှ သူတို့ ဆီမှာ မရှိပါဘူးကွယ်။ တကယ်ချ
စ်တဲ့ သူတွေကလေ ကိုယ့်ချစ်သူကို သူတို့ ရဲ့ သွေးသားတမျှလောက်ထိ
သတ်မှတ်ထားကြတာပါ။ ဘယ်အရပ်ကိုပဲ ရောက်နေပါစေကွယ်။ ခုချိန်
မှာ သစ္စာမဲ့သွားပြီဖြစ်တဲ့ တစ်ချိန်က ကိုယ့်အပေါ်လေးများ သစ္စာရှိဖူးသူ

ကို ချက်ကွယ်ပြုမထားပါနဲ့ ဘာတွေကိုပဲလုပ် နေပါစေကွယ်။ ခုချိန်မှာ ကိုယ့်မကောင်းကြောင်း ပြောနေပြီဖြစ်တဲ့ တစ်ချိန် ကကိုယ့်အပေါ်မှာ အကောင်းပြုဖူးသူကို မမေ့ထားပါနဲ့ ကွယ်။ ဘယ်လိုသော သွေးထိုး ဆေးထိုးမိခံ ထားရစေကာလေ ခုချိန်မှာ ကိုယ့်အပေါ်နား မလည်နိုင် တော့တဲ့ တစ်ချိန်က ကိုယ့်အပေါ် နားလည်အပေးနိုင်ဆုံးသူလေးကို လက်တွဲဖြုတ်ဖို့ ထိ မရည်ရွယ်လိုက်ပါနဲ့ ။

(৩৯) *PEACE AND STABILITY*

ငြိမ်းချမ်းမှုနဲ့ တည်ငြိမ်မှုဟာ နေရာတိုင်းမှာ လိုအပ်တယ်။ အဓိက ပြဿနာက ကိုယ်ကိုယ်တိုင် မငြိမ်းချမ်းသေးပါဘဲ သူတစ်ပါးငြိမ်းချမ်းရ မယ် ဆိုတာတွေ များ လာတယ်ပေါ့။ ပါးစပ်ကနေ တဖွားဖွား ပြောလို့ ရ နိုင်ပေမဲ့ တကယ့်လက်တွေ့မှာ က တကယ်ကို လက်တွေ့ဆန်မှ ဖြစ်မ ည့် အရာတွေ အများကြီးပါ။ ကိုယ်ခန္ဓာ ဘယ်လောက်ငြိမ်းချမ်း ငြိမ်းချမ်း စိတ်အစဉ်မငြိမ်း ချမ်းရင် အလကားပါပဲ။ စိတ်က လောကကြီးကို ဦးစီးတယ်၊ ဦးဆောင်တယ်၊ စိတ်အစဉ်ငြိမ်းချမ်းရင် အ ရာအားလုံး တည်ငြိမ်ပြီသာမှတ်ပါ။ ဆိုလိုတာက လောကကြီးတစ်ခုလုံး က Unstable ဖြစ်နေတာ။ လောကကြီးတစ်ခုလုံး ငြိမ်းချမ်းဖို့ ဆိုတာ တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီရဲ့ တည်ငြိမ်မှုနဲ့ ပဲဆိုင်တယ်။ တစ်ဦးတစ်ယော က်ချင်း တည်ငြိမ်လာတဲ့ တစ်နေ့မှ သာလျှင် လောကကြီးတစ်ခုလုံး ငြိမ်း ချမ်းလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တည်ငြိမ်ဖို့ ဆိုတာက လွယ်တဲ့ ကိစ္စ တော့မ ဟုတ်ပါဘူး။ တချို့အမြင်ရှိတာက ဪ သူတို့ လောက် ဇိမ်ခံကား ကြီး စီး၊ ဇိမ်ခံအိမ်ကြီးတွေနဲ့ ငြိမ်းချမ်းလိုက်တာ။ တည်ငြိမ်လိုက်တာ ရှိတက်ကြွတယ်။ ပစ္စည်းရှိလေ ဥစ္စာခြောက်လေ၊

ဘောလံပင်တစ်ချောင်းရှိ ဒီဘောလံပင်လေးကိုပဲ ထိန်းသိမ်းနေရတာပါ။ နှစ်ခုရှိရင် နှစ်ခုအတွက် စိတ်ဆင်းရဲရတယ်။ ဖြစ်နိုင်ရင်လေ ပါးနိုင်သမျှ ပါးတာကောင်းတယ်။ လိုအပ်တာနဲ့ ရောင့်ရဲနိုင်မှ လိုအပ်တာထက် ပိုချင်တဲ့ သူတွေဟာ မရှိခင်ကထက် ပိုပြီးစိတ်ပင်ပန်းလာတယ်။ စိတ်ပင်ပန်းမက ပင်ပန်းလာရင် ငြိမ်းချမ်းမှု၊ တည်ငြိမ်မှုတွေဟာ လွတ်လပ်မှုမရှိတော့ဘူး။ လွတ်လပ်မှုပျောက်ဆုံးသွားကြတယ်။ တချို့နော် ရှိပြီးသား လွတ်လပ်မှုလေးကိုပဲ ဆုံးရှုံးရပြန်တာမျိုးငွေနဲ့ တုန်လှုပ်နေတဲ့ လောကကြီးကို မရပ်တန့်နိုင်ဘူး။ ဓမ္မနဲ့ သာလျှင် ရပ်တန့်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ ကိုယ့်သဏ္ဌာန်၊ သူ့သဏ္ဌာန်တိုင်းမှာ ဓမ္မ အမြဲရှိဖို့ လိုတယ်။ "သတိ" ကြီးကြီးထားပါ။ ငါ့မှာ ရောသူမှာ ပါ အဓမ္မတရားတွေ ခြယ်လှယ်နေပြီလားဆိုတာ အဓမ္မ တရားမှန်သမျှကို ဓမ္မနဲ့ သာ အနိုင်တိုက်ထုတ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတော်ကောင်းတရား မထွန်းကား တဲ့ တိုင်းပြည်ဟာ တရွေ့ရွေ့နဲ့ တလှုပ်လှုပ်ပျက်စီးနေတာနော်။ စစ်မက်ဆိုတာပြော မနေပါနဲ့ အမုန်း အာဃာတတွေကလည်း ဒုနဲ့ ဒေးရယ်။ ဒါတွေကို လျှော့ချနိုင်ရမယ်။ ဥပမာ ငါဒီနေ့အဖို့ လောဘကြီး ဖြစ်ခဲ့သလား။ မနက်ဖြန် ဒါနများများ လုပ်ပေါ့။ ငါဒီနေ့ ဒေါသကြီးဖြစ်ခဲ့သလား၊ မနက်ဖန်မေတ္တာများ များ ပွားပေါ့။ ငါဒီနေ့ မနာလို ဝန်တိုမှုတွေ ဖြစ်နေခဲ့သလား၊ မနက်ဖန် ဝမ်းသာနိုင်အောင် ကြိုးစားပေါ့။ သူတော်ကောင်းတရား နေရာတိုင်းမှာ ထွန်းတောက် ပြည့်လျှံကြပါစေ။

(၁၉) "ကိုယ့်အနားမှာ သူတော်ကောင်းတို့ ပျော်ပါစေ"မိမိရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ မိတ်ဆွေဆိုတာ ရှိသလို ရန်သူဆိုတာလည်း ရှိတယ်။ မိတ်ဆွေက အေးချမ်းမှုကို ပေးတတ်သလို ရန်သူဆိုတာကလည်း ပူလောင်မှုကို ဖြစ်စေတယ်ပေါ့။ ဘယ်လိုပင်ဖြစ်စေနော် နှစ်ဦးနှစ်ယောက်စလုံးက

တော့ သူ့အရည် အချင်းနဲ့ သူ သူ့ Power နဲ့ သူပဲလေ။ ကိုယ့်အနေနဲ့ က မိတ်ဆွေကို အကြောင်းပြုပြီး ကောင်းမှု ကုသိုလ်တွေ တိုးစေတယ်။ လာ ဘ်လာဘတွေ ရစေတယ်။ ကံကောင်းခြင်းတွေကို လက်ခံရရှိမယ်ပေါ့။ များ သောအားဖြင့် ယုံကြည်လက်ခံ ကျင့်သုံးဆောင်ထားကြတာက ရန် သူကိုရှောင် မိတ်ဆွေကို ပေါင်း။ ဒါပေမဲ့ တခါတခါမှာ က မိတ်ဆွေနဲ့ အ လုပ်မဖြစ်တဲ့ ကိစ္စတွေ အများကြီးရယ်။ ဆိုလိုတာက ရန်သူနဲ့ အကြောင်းပါလိုက်မှ ကိုယ့်ကိစ္စပြီးတာမျိုးပေါ့။ ကိုယ်ပေါင်း စိတ်ခွါဆို တာမျိုး ရှိတယ်နော်။ ကိုယ်ပဲပေါင်းပြီး စိတ်ရှောင်လို့ ရတာတွေ ရှိတယ် ။ ဒါလည်း ကျွမ်းကျင်မှ ရယ်။ မကျွမ်းကျင်ပါပဲ သွားပေါင်းလိုက်မိရင် ကို ယ်ပါရန်သူတစ်ယောက်ဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်လာရှာတယ်ပေါ့။ ဒီတော့ ကို ယ့်အနေနဲ့ စဉ်းစားပေါ့ ငါဘာလိုချင်သလို ငါလိုချင်တာသည် အောင်မြင် မှုဆုလာဘ်လား ဒါမှ မဟုတ် သူတို့လို ရန်သူကြီးမျိုးလားပေါ့လေ။ ပြော ချင်တာကလေ "ကာလံ အနာဂတံ"ကောင်းခြင်းတွေနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ထမ်း သင့်ရင်ထမ်းရမှာ ပဲ ဦးခေါင်းပေါ် ရွက်ထားသင့်ရင် ရွက်ထားရမှာ ပဲ နော်။ အေး... "ကာလံ အာဂတေ"ကိုယ်ကြံထားတဲ့ ကောင်းသောအကြံ၊ ကိုယ်ရွယ်ထားတဲ့ ကောင်းသောရည်ရွယ်ချက်တွေနဲ့ ပြည့်စုံပြီ ဆိုရင် တော့ ကွယ် ကိုယ့်ဘဝမှာ သူတော်ကောင်း မိတ်ဆွေတွေနဲ့ ပဲ ပျော်တတ် အောင်၊ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ သူတော်ကောင်းတို့ နေပျော်ရမယ်။ ရန် သူဆိုသူတွေကို ဖြတ်တောက်ပစ်လိုက်ရမယ်။ ဘဝမှာ ရန်သူနဲ့ ပေါင်း နေသေးသရွေ့ ရရှိပြီးတဲ့ ကိုယ့်ဆုလာဘ်တွေကိုတောင် ပြန်လည် လျော့ ကျသွားစေတယ်။ ဒီတော့ကွယ် မိမိ၊ မိမိတို့ သည် လည်း ပဲ ကိုယ့်ဘဝ လေးတွေကို ဓမ္မအဖြစ်သာ အလှဆင်နိုင်ပြီး မိမိတို့ ဘဝတစ်လျှောက် လုံး မိတ္တဆိုတဲ့ မိတ်ဆွေကောင်းများ နှင့် သာ တွေ့ဆုံပေါင်းသင်းနိုင်ပြီး အမိတ္တဆိုတဲ့ ရန်သူများ နဲ့ ကင်းကွာဝေးနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

(၂၀) "အနှစ်တရား သုံးပါး" သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့ ဘဝနေ
ဝင် ချိန်ဆိုတာ Clock မရှိဘူး။ ပြက္ခဒိန်မရှိဘူး။ ရက်ရာဇာဆိုတာလည်း
မရှိ Celendar ဆိုတာလည်း မရှိဘူး။ လက်ထိုးပြီးလည်း ဆွဲဆန်လို့ မရ
ကောင်း ပါကွယ်။ တစ်နေ့ သတ္တဝါတွေ ရောက်ကြရမည့် နေရာဟာ မရ
ဏမင်းရဲ့ လက်ထဲပါ။ ဒီတော့ကွယ်။ အချိန်လေးရှိခိုက် ဆင်ခြင်နိုင်ပါ
စေ။ ဆင်ခြင်နိုင်ပါစေ ဆိုတာက အနှစ်ကလေးတွေ ရှာခိုင်းတာပါ။ ကို
ယ်လည်း မြင်ဖူး တွေ့ဖူးပါလိမ့်မယ်ကွယ်။ သေဆုံးသွားကတဲ့ သူတွေကို
လေ"အတ္တဂေဟနိဝတ္တန္တိ၊ သူသာနေ မိတ္တဗန္ဓဝါ။ သူကဋ် ဒုက္ကဋ် ကမ္မံ၊
ဆာယာဝ အနုယာယီနိ" သေဆုံးသွားကြတဲ့ အခါ သေသူတွေဟာ ကိုယ့်
အိမ်ကိုယ်ရာစတဲ့ ပိုင်ဆိုင်သမျှတွေကို ထားခဲ့ရတယ်။ ဘာမှ ယူသွားနိုင်
စွမ်းမရှိပါဘူး။ ဆွေးမျိုး မိတ်သင်္ဂဟတွေလည်း

သူသာန်ကိုကျောပေးပြီး ပြန်လာကြတာပါပဲ။ ဟိုမှာ က သေသူတစ်
ယောက်တည်းပါကွယ်။ ဆွေစွန့်၊ မျိုးစွန့် အကုန်လုံးက စွန့်ခဲ့ကြတယ်။
ကိုယ်က ငိုယိုပြီး မပြန်ကြပါနဲ့ မထားခဲ့ကြပါနဲ့ လို့ အော်ဟစ်နေလည်း
ဘယ်သူမှ မကြားနိုင်ပါဘူးကွယ်။ ကိုယ့်နောက်က အရိပ်ကြီးနှစ်ခုတော့
ပါလာလိမ့်မယ်။ အသက်ရှိစဉ်က ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ကောင်းကံနဲ့ ဆိုးကံ၊ ဒီကံ
နှစ်ခုကတော့ ကိုယ့်ကိုမထားခဲ့ဘူး။ ဘယ်အရပ် ဘယ်ဒေသ ဘယ်ဘဝ
ရောက်ရောက်နော် လိုက်ကြမယ့်အရာတွေပဲ။ အသေချင်သေးဘူးလို့
ပြောလည်း နေပါနေပါလို့ ပြောမည်မဟုတ်။ ဒီတော့ကွယ် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ
တွေအပေါ်မှာ အနှစ်ရွာပါ။ ငါ့အဘိုး၊ ငါ့အဘွား ငါ့အဘေးတွေကတည်း
က ထားခဲ့တဲ့ ဒီခြံ ဒီမြေဒီဥစ္စာတွေ ငါ့အလှည့်လည်း ထားခဲ့ရဦးမှာ ပါ
လား။ ဘယ်အရာမှ သယ်ဆောင်သွားခွင့်မရှိဘူးရယ်။ ယူတဲ့ နည်းတော့
ရှိပါတယ်ကွယ်။ ပိုင်ဆိုင်ထားတဲ့ ဥစ္စာလေးထဲကနေပြီးတော့ အများ အ

တွက် သာသနာတော်ကြီးအတွက် လိုအပ်မယ့်နေရာလေးတွေမှာ အကျိုးရှိရာလေးတွေ လှူဒါန်းပေါ့ကွယ်။ ဒါဆို ကောင်းကံလေးတွေကို စုမိဆောင်းမိသား ဖြစ်သွားပြီပေါ့။ ဒါသည် ပင့် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာပေါ်မှာ အနှစ်ရှာခြင်းမျိုးပါပဲကွယ်။ နောက်တစ်ခုက ကိုယ့်ကိုယ်ခန္ဓာကြီးပေါ်မှာ အနှစ်ရှာမှီခြင်းမျိုးပေါ့။ တကယ့်တကယ် လိုက်ပြီး စဉ်းစားကြည့်ရင် လေ သံသရာတစ်လျှောက်လုံး ဘဝဘဝတွေကနေ ဒီခန္ဓာကို ညှာတာခဲ့ကြတာနော်။ နည်းနည်းလေးမှ အပင်ပန်းမခံနိုင်ကြဘူး။ ဒါကြောင့် လည်း သံသရာဟာ ကိုယ့်အတွက် ရှည်နေတာဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ကွယ် ကိုယ့်ခန္ဓာကို အနှစ်ပြန်ရှာရမယ်ဆိုရင်လေ သီလတွေစောင့်ထိန်းကြပေါ့။ ဒါသည် ပင် ကိုယ့် ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ အနှစ်ရှာခြင်းမျိုးပါပဲ။ နောက်တစ်ခုက ထပ်ပြောပါရစေနော်။ ကိုယ့်အသက်ပေါ်မှာ အနှစ်ထပ်ပြီး ရှာရမယ်။ ဘယ်လိုရှာမလဲပေါ့။ ဝိပဿနာအမှုတွေကို အားထုတ်နိုင်ခြင်း စတဲ့ ဘုရား လမ်းစဉ်တွေကို ကျင့်ကြံနိုင်ခြင်းမျိုးပေါ့ကွယ်။ ဒါမှ တကယ့်အနှစ်တွေ တွေ့ရှိမှာ ဖြစ်တယ်။ နို့မဟုတ်ရင်တော့လေ လူသစ် ငုတ်တိုဘဝကနေ မတက်တော့ဘဲ သံသရာဟာ အဆုံးကို ရှိတော့မည်မဟုတ် ဒါကြောင့် စာဖက်ရှုသူ သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့ သည် လည်း မိမိ မိမိတို့ ၏ ဘဝကို ဓမ္မဖြင့်သာ အလှဆင်နိုင်ပြီး မိမိ မိမိတို့ ၏ ဥစ္စာအပေါ်၊ မိမိ မိမိတို့ ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်၊ မိမိ မိမိတို့ ၏ အသက်မှာ လည်း အနှစ်တရားတွေကို ရှာနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

(၂၀) "ငါတို့ ဗုဒ္ဓသည် ဗမာဖြစ်စေ ကုလားဖြစ်စေ" သူ့အကြောင်း မသိချင်နေ ကိုယ့်အကြောင်းကိုတော့ ကိုယ်ပိုင်နိုင်စွာ သိထားရမယ်ပေါ့။ တလွဲဂုဏ်ယူမှုတွေ ခေတ်စားနေတဲ့ ဒီခေတ်ကြီးထဲမှာ ကွယ် ကြည့်လေ "ငါ့သမီးလေး၊ ငါ့သားလေးတော့ ဘယ်နိုင်ငံခြား တက္ကသိုလ်မှာ ဘ

ယ် Private School မှာ တက်တာလေ။ ဒါပေမဲ့ သိလား၊ မြန်မာစကား လုံး
ဝမပြောရဘူးနော်။ ပြောရင် ဒဏ်ဆောင်ရတယ်သိလား။ ကောင်းလိုက်
တာမှ လေ ပြောမနေနဲ့ ခုဆိုရင်လေ အင်္ဂလိပ်လိုပဲပြော နေတော့တာ တ
စ်ချိန်လုံး "အင်း...တလွဲဂုဏ်ယူနေတာပါကွယ်၊ တလွဲဂုဏ်တွေပါ။ မြန်
မာမှု မြန်မာ့ ဟန်တွေကို တန်ဖိုးထားတတ်သူတွေကတော့ ဒီလိုတွေချ
ည်းပါပဲကွယ်။ အခြားဘာသာစကား မပြောရလို့ ဆိုလိုတာမဟုတ်ပါဘူး
ကွယ်။ သင်ပါသင်သည့် အလျောက် ကိုယ်မြန်မာတွေရဲ့ ဘာသာ စကား
တွေ Tradition ဖြန့်ဝေရမယ်။ All Language are Very Useful အားလုံး
ဟာ အသုံးဝင်ပါတယ်ကွယ်။ ကိုယ့်လူမျိုး ကိုယ့်ဘာသာ
ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုကို နားလည်လားလို့ ပြောခံရမေးခံရလို့ မသိပါဗာလို့
ပြန်ဖြေရတာလောက် ရှက်စရာလောကမှာ မရှိဘူးရယ်။ ဒီနေရာမှာ
ပြောပြချင် တာကလေ ဘုန်းတော်ကြီး မြတ်စွာဘုရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး
တော့ ပြောပြချင်တာပါ။ ဘာသာခြားတွေ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပြောရရင်
မွတ်စလင်တွေက ပြောလေ့ရှိတယ်(ဒါဟိန္ဒူလူမျိုးတွေရဲ့ ရယ်စရာ ဟာ
သတစ်ကွက်)မင်းတို့ ကိုးကွယ်တဲ့ ဂေါတမဆိုတာ ငါတို့ လူမျိုး မွတ်စလ
င်ကွ၊ ကုလားကို ကိုးကွယ်ပြီး ကုလားကိုအခံအနိုင်ကျင့်၊ မောင်းထုတ်နဲ့
မိုက်ရိုင်းလွန်းတဲ့ လုပ်ရပ်တွေ၊ သူတို့ တွေ ပြောလေ့ပြောထရှိတဲ့ စကား
တွေပါ။ ဘုန်းဘုန်းတို့ ရဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာမှာ မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊
လူချမ်းသာ၊ လူငွေ၊ လူပညာတတ်၊ လူနဲ့လူအ၊ မြင့်မြတ်သူ၊ နိမ့်ကျသူ စ
တဲ့ ဇာတ်အနိမ့်အမြင့် ခွဲခြမ်း ထားလေ့မရှိပါ။ အဓိကတရား နဲ့ ဆိုင်ပါ
တယ်။ လူသားတစ်ယောက် သူရဲ့ Life Class ဘယ်လောက် ပဲ မြင့်နေ
ပါစေ။ လူပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ လူအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်းမှာ စံထားထိုက်တဲ့
နေမှု၊ ထိုင်မှု၊ ပြောဆိုမှုတွေကိုမှ မလုပ်နိုင်သေးရင် မကျင့်နိုင်သေးရင်
တော့ မမြင့်မြတ်နိုင်သေးဘူးပေါ့။ ဆိုလိုတာက ထပ်ချဲ့ရရင် ကိုယ့်အဖေ

ကိုယ်အမေ ဘယ်လောက်ရာထူးပါဝါရှိနေပါစေ သားသမီးဖြစ်သူ ကိုယ်
တွေမှာ ရာထူးမရှိဘူးရယ်။ ခုအာဏာရှိသူတွေမှာ တွေ့နေရတက်တယ်။
အဖေ့အရှိန်၊ အမေ့ အရှိန်နဲ့ သားသမီးတွေ မလုပ်သင့်တာတွေလုပ်၊ မဖြ
စ်သင့်တာတွေ ဖြစ်နဲ့ နော် ဒါဟာ သူခိုးအကြီးစား တွေပဲ။ အာဏာခိုး
တာပါပဲ။ ဒီလိုပါပဲကွယ်။ ဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာမှာ လည်း ပဲနော်
မင်းမျိုးမင်းနွယ် ကလာ ပြီး သူတော်ကောင်းကြီးဖြစ်နေလို့ သူ့ရဲ့ နောက်
လိုက် နောက်ပါများ ဖြစ်ကြတဲ့ သူ့ရဲ့ တပည့် သာဝကတွေ ခြုံပြောကြည့်
မယ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပါဆိုပြီး ဒုစရိုက်အမှုတွေကျူးလွန်ပြီး တစ်နေ့ သုံး
လေးကြိမ် ဘုရားခန်းရှေ့အသံကုန် ဖင်ကုန်းအော်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတိုင်း
ဟာ သူတော်ကောင်းတွေချည်း မဟုတ်နိုင်သလို
ဘာသာခြားတိုင်းလည်း သူယုတ်မာတွေချည်း မမှတ်သင့်ဘူးရယ်။
လူမျိုးကြည့်ပြီး သူတော်မတော် ခွဲလို့ မရပါဘူး။ သူ့လုပ်ရပ်ကျင့်မှုတွေ
ပေါ်မှာ တော်မတော် ခွဲခြမ်းပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုတော့ ဘုရားဟာ
ကုလားဖြစ်ဦးတော့ မြင့်မြတ်တဲ့ ကျင့်စဉ်တွေနဲ့ သူတော်ကောင်းတွေရဲ့
စံပြပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် နေထိုင်ကျင့်သုံး ဟောဖော် ညွှန်ကြား ဆိုဆုံးမသွားတ
ယ်။ ငါတို့ လူမျိုး ငါတို့ ဘုရားကွဆိုပြီး အသံယောင်အော်နေတဲ့ မှတ်စ
လင်တွေဟာ တကယ်တော့ သနားစရာရယ်။ သူတို့ ပြောသလို ကိုယ့်လူ
မျိုးက ဘုရားဖြစ်တယ်ဆို ဘုရားရှင်ဟောပြော ဖော်ပြခဲ့တဲ့ သူတော်
ကောင်းကျင့်စဉ် တွေကို တလေးတယူ လိုက်နာကျင့်ကြံသင့်တယ်ပေါ့။
ခုဟာက တစ်ဖက်ပိတ်နားတွေနဲ့ မျက်ကန်း ယုံကြည်မှုတွေကြောင့် သာ
ဒီလိုမလိုလားအပ်တဲ့ စကားသံတွေ ထွက်ဖြစ်လာတာရယ်။ "ဘုရားသ
ည် ခန္ဓာဘုရားလော ဉာဏ်ဘုရား လော"၊ လူသားတိုင်း လူသားတိုင်း
ဟာ တစ်ခုခုကို အသုံးပြုတယ်ဆိုတာ အကြောင်းတစ်မျိုးမျိုးကြောင့် အ
သုံးပြုကြတာပါ။ တစ်ခုခုကို ကိုးကွယ်တယ်ဆိုတာလဲ သူတို့ မှာ Intenti

on တစ်ခုခုတော့ရှိတယ်။ ဘာအတွက်ကြောင့် ဘာကို ဘယ်သူ့ကို ကိုးကွယ်သလဲ ဆည်းကပ်သလဲ၊ လူတစ်ယောက်ရာထူး၊ ဥစ္စာရှိနေတဲ့ အခါမှာ လူတွေဟာ ဆည်းကပ်ကြတယ်။ အားကိုးကြတယ်။ လူတို့ မခေါ်ချင်ဘဲ ရာထူး၊ ဥစ္စာရှိနေတော့ ခေါ်ကြတယ်။ ပေါင်းသင်းကြတယ်။ ကြည့်နော် လူကိုခင်တာ မဟုတ်ဘူး ရာထူးနဲ့ အာဏာတွေကို ခင်ကြတာ။ ခုလက်ရှိ မိမိတို့ရဲ့ အနီးအနားမှာ ရှိမှာ ပါကွယ်။ တစ်ချိန်က 'မင်း'လုပ်သူတွေ ဌာနတစ်ခုခုမှာ ရာထူးရာခံနဲ့ တင့်တယ်ခဲ့သူတွေမျိုးပေါ့။ ဒါက မိမိပတ်ဝန်းကျင်မှာ အထင်းသား မြင်နိုင်တာကို ပြောပြလိုက်ခြင်းပါ။ သိဒ္ဓတ္ထသူကိုယ်သူ ဘုရားလို့ ဝန်ခံတာ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီးကို ရမှ ပါကွယ်။ သူ့အဖေရဲ့ အရှိန်ကိုလည်း မသုံးဘူး။ သူ့အမျိုးရဲ့ အရှိန်ကိုလည်း မပြောဘူး။ ဆိုလိုတာကို သဘောပေါက်မှာ ပါ။ သိဒ္ဓတ္ထလည်း ဒီခန္ဓာ ဒီသဘောပဲ သာမန်လူတွေလို ဆံပင်၊ မွေးညင်း၊ လက်သည်း၊ ခြေသည်းသုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသရှိနေတာပဲလေ။ ဘုန်းဘုန်းတို့ က "မင်း"မျိုးမို့လို့ ကိုးကွယ်ခဲ့တာမဟုတ်။ ရုပ်အဆင်းလှ လို့ ကိုးကွယ်ခဲ့တာမဟုတ်။ "လေး"အတတ်မှာ ကျွမ်းကျင်လို့ ကိုးကွယ်ခဲ့တာမဟုတ် စင်စစ်ပြောမယ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီး ရရှိပြီးဖြစ်လို့ ကိုးကွယ်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ပြဿနာတစ်ခုက အဲဒီမှာ စချင်ပြီပေါ့။ မြတ်စွာဘုရားရှိစဉ်အခါက ဒေဝဒတ္တတို့ ၊ စိဉ္ဇမာနတို့ ဘုရားကို လုပ်ကြံကြတာဟာ မေးစရာဖြစ်နေတယ်ပေါ့။ စိဉ္ဇမာနဟာ မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲတာနော် ဘုန်းတော်ကြီး မြတ်စွာရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကိုယ် ကိုယ်ကိုစွပ်စွဲတာလား သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီးကို စွပ်စွဲတာလား...။ ဒေဝဒတ္တကြည့်လေ မြတ်စွာဘုရားကို ကျောက်မောင်းနဲ့ လုပ်ကြံတာ ခြေတော်လေး ကျောက်စမှန်သွားတယ်။ ဒါခန္ဓာကိုယ်ကို လုပ်ကြံတာလား...။ ဉာဏ်တော်ကြီးကို လုပ်ကြံတာလားပေါ့...။ ခုနကပြောတော့ ဘုရားဆိုတာ

ဉာဏ်တော်ကမှ တကယ့်ဘုရား ခန္ဓာကတော့ တကယ့်ဘုရားမဟုတ် သလိုနဲ့ ပေါ့။ ခန္ဓာကိုယ်ကသာ သူတို့ တွေလုပ် ကြံတာမှန်ခဲ့ရင် ဘုရားကိုပြစ်မှားမိတာမကျဘူး ဒီလို Complain တတ်နိုင်တယ်ပေါ့။ ဆက်ရှင်းမယ်နော် ဉာဏ်တော်ကို သေချာခွဲစိတ်ရင် သူ့အမည်က အမောဟ၊ အမောဟဆိုတာ ပညာစေတသိက်ကိုပြောတာ၊ သူဘယ်မှာ ယှဉ်လည်း မှီလည်း ဆိုရင် မဟာကရိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်တွေမှာ ယှဉ်တာရယ်။ ရှင်းရှင်းလေး မှတ်ရအောင်နော် အဲဒီစိတ်တွေက ဘယ်အရပ်မှာ နေနေသလဲ။ နှလုံးအိမ်မှာ တည်နေတယ်။ နှလုံးအိမ်သည် အားလုံးသိတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်မှာ တည်ရှိတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်တည်ရှိသည့် အတွက်ကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံးဟာ ဗုဒ္ဓပါပဲ။ ရှေးအဆို လောကဥပမာပြရရင်လေ နံ့သာအမွှေးနံ့ကိုလိုချင်ရင် သူရှိတဲ့ အရပ်ကို သွားရတယ်။ သူရှိနေသည့် အရပ်ကအတုံးမှာ ဒီနံ့သာတုံးကိုတော့ လိုချင်သည် မဟုတ်။ လိုချင်သည်က နံ့သာ ဒါပေသည့် သူ့ရဲ့ အမှီက အတုံးဖြစ်နေတော့ တန်ဖိုးရှိမှုက ထပ်တူကျဖြစ်သွားတယ်ပေါ့။ ဒီလိုပါပဲ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည် ပင် ကိုးကွယ်ရာ၊ ဒီကိုးကွယ်ရာရှိရာအရပ် မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးပင်လျှင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီးပင် ဖြစ်နေပါတော့သည် ။ ဒါကြောင့် မို့နော် ခုခေတ် စွယ်တော်လှည့်လည် ပူဇော်ခံပွဲတွေမှာ တွေ့ရတက်တယ်။ ဓာတ်တော်မွေတော်ရှိတဲ့ တန်ခိုးကြီး ဘုရားတွေမှာ ဝတ်ပြုနေသူတို့ ရဲ့ အသံကို ကြားမိပါရဲ့ ဓာတူစေတီ(မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ပြီး နောက် ကြွင်းကျန်ရစ်သော ဓာတ်တော်မွေတော်များ)ခမ္မစေတီ(မြတ်စွာဘုရား ၄၅ ဝါပတ်လုံး ဟော ဖော်ညွှန်ပြခဲ့သည့် ပိဋကတ်တော်များ)ဥဒ္ဒိဿစေတီ(မြတ်စွာဘုရားအား ရည်စူးရည်မှန်းပြီး ပူဇော် ဆည်းကပ်ဖို့ ရန် တည်ထားအပ်သော ရုပ်ပုံစေတီများ) ပရိဘောဂ(မြတ်စွာဘုရား၏ အသုံးအဆောင် စသည် များကို ဌာပနာမှု ပြုထားသည့် စေတီတော်များ)

ဒီစေတီတွေသည် ပင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ကိုယ်စားပြုနေတယ်ဆိုတာ နားလည်ထားသင့်တယ်ပေါ့။ ဒါကြောင့် ဂေါတမသည် ကုလားဖြစ်ဖြစ်၊ တရုတ်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဗမာဖြစ်ဖြစ်၊ မွတ်စလင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဟိန္ဒူဖြစ်ဖြစ်ပါ လူမျိုး ကအဓိကမကျလှပါကွယ်။ သေချာ စဉ်းစာကြည့်ရင်လေ သူ့အသားအ ရောင်ဖြူခြင်း၊ မည်းခြင်းထက်၊ စိတ်အစဉ်ဖြူခြင်း၊ မည်းခြင်းက ပိုအ ရေးပါ အရာရောက်တယ်။ လူ့အလွှာမြင့်ခြင်း၊ နိမ့်ခြင်းထက် စိတ်အဆ င့်တန်း မြင့်ခြင်း၊ နိမ့်ခြင်းက တာအရမ်းသွားတယ်။ သို့အတွက်ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြပါသည် ဆိုတဲ့ စကားလုံးလေးတစ်လုံးမျှဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ်မဖြစ်သေး၊ တကယ့်ကို ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်စွာ ဟော ဖော်ညွှန်ပြ ဆိုဆုံးမထားတဲ့ အဆုံးအမတရားတွေကို လိုက်နာကျင့်သုံးမှ သာလျှင် မြင့်မြတ်သူတို့ ဖြစ်မည်ဆိုတာ ကိုယ်စီ၊ ကိုယ်စီသဘောကျပြီး သူတော်ကောင်းတရားများ နှင့် သာ ပျော်ရွှင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး၊ ပုဂ္ဂို လ်မြတ်များ ဖြစ်နိုင်ကြပါစေ။

'ဘီလူးခေတ်၊ သရဲခေတ်'

လူလည်း ပီသချင်တယ်၊ လူ့ဂုဏ်ရည်နဲ့ ပြည့်စုံချင်၊ နေထွက်နေဝင် လှချင်တယ် ဆိုရင်တော့ ရှိသင့်ရှိတိုက်တဲ့ စိတ်လေးရှိနေမှ နံနက်ခင်း တိုင်း သာယာတော့မှာ ပေါ့။ ညနေခင်းတိုင်းလည်း လှနေတာပေါ့ကွယ်။ ရဟန်းနေနေ၊ လူဝတ်ကြောင် နေနေပါကွယ်။ လူတော်၊ လူကောင်းအဖြ စ်လေး ကိုတော့ သဘောကျစေချင်တယ်။ တချို့ ပြောလေ့ရှိ ကြတယ်။ "တော်နေဖို့ ပဲ လိုတာပါကွာ။ တတ်နေဖို့ ပဲ လိုတာပါကွယ်။" တော်ပေမဲ့ တတ်ပေမဲ့လေ မကောင်းရင် မြတ်ဗုဒ္ဓနဲ့ အတူ နတ်လူသာဓု မခေါ်ပါဘူး ကွယ်။ မတော်ပေမဲ့ မတတ်ပေမဲ့လေ သူကောင်းနေရင် မြတ်ဗုဒ္ဓနဲ့ အတူ နတ်လူ သာဓုခေါ်ကြပါလိမ့်မယ်။ အဓိက ကလေ သူကောင်းလေးဖြစ်ဖို့ ပါ။ တော်ပြီးကောင်းရင်တော့ အကောင်းဆုံးပေါ့။ ခုခေတ် အခြေအနေ တင်မဟုတ် ရှေးရှေးတွေကတည်းကလေ လူတွေမှာ က ဆုံးမရခက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိကြစမြဲပဲ။ ခုလည်း ရှိနေမြဲ၊ နောက်လည်း ရှိနေလိမ့်ဦးမှာ ပါပဲကွယ်။ လောကမှာ လေ လောကမှာ အရှက်အကြောက်မရှိသူဟာ ဆုံးမရအခက်ဆုံးပါပဲကွယ်။ ရှက်တတ် မှ ကြောက်တတ်မှ နော်။ ငါဒါ လုပ်တော့မယ် ဒါကမကောင်းမှု၊ ဒါဆိုရင် ရှက်သင့်ပါတယ်လေ။ ဒါမ ကောင်းမှုလား ဒါဆို ကြောက်လိုက်ပေါ့ကွယ်။ တချို့ဘုန်းကြီးတွေက လူဝတ်ကြောင် စိတ်ဓာတ်တွေမွေးလို့ ၊ တချို့လူဝတ်ကြောင်တွေက ဘီ လူးစိတ်တွေထလို့ နဲ့ အင်း ကမ္ဘာကြီးလည်း မည်းစပြုလာပါပြီ။ မသိလို့

မဟုတ်၊ မတတ်လို့ မဟုတ်ပါဘဲလေကွယ်။ ပြုကျင့်နေလိုက်ကြတာ၊ ပြုပြင်ရေး ပြုပြင်ရေးနဲ့ ပြောင်းလဲချိန်လေးက တန်ခွဲတာက ကြာခဲ့ပါပြီ လေ။

လူတွေရဲ့ စိတ်က မပြင်ပါဘဲ ဘယ်လိုလုပ် တိုးတက်နေပါ့မလဲလေ နော်။ ခေတ်ကြီးကိုက ဘီလူးခေတ်၊ သရဲ ခေတ် ရောက်နေတာပါကွယ် ။ ပြင်လိုက်ကြစမ်းပါကွယ်။ ပြင်ကြည့်လိုက်ကြစမ်းပါ။ ရဟန်းလည်း ရဟန်းအလုပ် ရဟန်းလုပ်မှ လူကလည်း လူဝိနည်း လူ့စည်းကမ်းနဲ့ နေတတ်၊ ထိုင်တတ်၊ ပြောတတ်၊ ဆိုတတ်၊ လုပ်တတ်ကိုင်တတ်မှ ပါ။ ရဟန်းဆိုလည်း ရဟန်းဝိနည်း ရဟန်းစည်း ကမ်းနဲ့ မှ မနေနိုင်ရင်လေ။ ဘုန်တော်ကြီးမြတ်စွာဘုရားကို အားနာဖို့ ကောင်းပါတယ်။ လူ့အကျင့်ကို ရဟန်းသွားကျင့်မိတော့ ရဟန်းဂုဏ်ညှိုးတာပေါ့။ ဘီလူးအကျင့်ကို လူသွားကျင့်မိတော့ လူသားဂုဏ်ရည် ပျောက်ဆုံးတော့တာပေါ့လေ။ ရဟန်းလည်း ရဟန်းအနေအထားမှာ သာသနာသုံးရပ်နဲ့ ပျော်မွေ့စေ၊ လူတွေလည်း လူဝိနည်း လူ့စည်းကမ်းနဲ့ အသက်ရှူမိနိုင်ကြပါစေ။

သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု

* * *

'ငါသည် မနက်ဖြန်သေရဦးမည်'

မတည်မြဲတဲ့ လောကကြီးထဲမှာ တည်မြဲခြင်းတရားတွေကို တချို့လို

က်ရှာနေကြတယ်။ မတည်မြဲတဲ့ လောကကြီးအလယ်မှာ မတည်မြဲခြင်း
တရားတွေကို တချို့ လိုက်ရှာနေကြပြန်တယ်။ တချို့လည်း တွေ့ရှိခဲ့ကြ
တယ်။ တချို့လည်း ခြေကုန်လက်ပန်းကျနေလေရဲ့ ။ တချို့လည်း
မတွေ့တော့သည့် အဆုံး ခူးထောက်အရှုံးပေး အညံ့ခံသွားကြလေတယ်။
(သူတို့ ပြောသံက နောင်ကျင်လည်ရဦးမယ့် သံသရာအတွင်းက ခန္ဓာအိ
မ်လေး ခံနိုင်ရည်တော့ ရှိသွားတာပေါ့) မမြတာကို မြပါတယ်လို့ တချို့ရွ
တ်ကန်းကန်းနဲ့ အသံထွက်ကြတယ်။ လောကမှာ မြနေတဲ့ တရားတွေသ
ည် ဇရာ၊ ဗျာတိ၊ မရဏဆိုတဲ့ တရားတွေပင်။ လောကမှာ "အိုခြင်း"ကို
အန်တု တောင့်ခံနိုင်သူ မည် သူရှိမလဲ။ လောကမှာ "နာခြင်း"ကို တောင့်
ခံနိုင်မည့် သူ ဘယ်သူရှိနေမလဲ၊ လောကမှာ "သေခြင်း"ကို အန်တု ပြီး
အသက်ရှင်နေနိုင်မည့် သူ ဘယ်သူရှိမလဲ။

သတိထားမှတ်သား ဆင်ခြင်မိဖို့ မှာ အသက်ကလေး
ရှည်ရှည်လာကြသည့် အခါ ပျိုခြင်းမမြ၊ အိုခြင်းမြမှုကို သဘောပေါက်
လာလိမ့်မည်။ ကျန်းမာ လန်းဆန်းခြင်းတွေမမြ၊ နာခြင်းသဘောတွေ မြ
နေမှန်း သဘောကျလိမ့်ဦးမည်။ နေခြင်းကမမြပါလား။ သေခြင်းသည်
သာ မြနေမှန်း ကိုယ်တွေ့မဟုတ်တောင် ကိုယ့်ရှေ့လူတွေကြည့် ပြီး သံ
ဝေဂရနေမည် ပင်။ အသေမဦးခင်လေးမှာ ဉာဏ်လေးတော့ ဦးစေချင်
တယ်။

မသေခင်လေးမှာ တော့ သေပြီးတော့ ကိုယ် ကောင်းကောင်း မွန်မွန်
လေး သွားနိုင်လာနိုင်အောင် လမ်းကလေးကိုတော့ ပြုပြင်သင့်ပါပြီ။ ဘ
ယ်လိုသော တရားတွေက သံသရာခရီးလမ်းမှာ အေးချမ်းမှုတွေကို သ
ယ်ဆောင်လာကြမလဲ၊ "ဒါန"တွေကို အခုကတည်းကပင်
အထုပ်ကြီးကြီး ထုပ်ထားပါ။

"သီလ"တွေကိုလည်း ခုကတည်း ကပင် အထုပ်ကြီးကြီးတွေ ထုပ်ပိုးထားပါ။ "ဘာဝနာ"တရားတွေကိုလည်း ခုကစလို့ ပင် အထုပ်မသေးစေနဲ့ အထုပ်ကြီးပါစေ။ ငါသည် မနက်ဖြန် သေရတော့မည်ဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့ ဒီနေ့တစ်နေ့တာလေးမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အေးချမ်းကြည့်လိုက် တစ်လောကလုံး အမှောင်တွေကင်းပြီး အလင်း တွေဖြာသွား ပါလိမ့်မယ်။ မနက်ဖြန်သေမည်ဟု သိနေသူ မည်သူဒီနေ့အဖို့ မိုက်ရူးရဲဆန်ပါတော့မည်နည်း။

သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု

* * *

'ကျေးဇူးမတင် ဖင်လှန်ပြ'

တန်ရာတန်ရာဆိုတဲ့ စကားလုံးတစ်လုံး ခပ်ငယ်ငယ်ဘဝက လူတောမဝင်သေး အရာမပေး ခံရသေးတဲ့ အချိန် အင်း ...ဒါခွဲခြားခံရခြင်း ပြစ်မှုကြီးလို့ ဒီလို အောင့်သက်သက် နိုင်လာခဲ့ရဘူး တယ်ပေါ့။ ဦးဇင်းတို့ မှ မဟုတ်ပါဘူးကွယ်။ လူတိုင်းလူတိုင်းမှာ တော့လေ ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ့်ဇာတ်ထဲမှာ သင်ခန်းစာများ နဲ့ ခေါင်းလည်နေကြရတာချည်း ပါပဲလေကွယ်။ ဘဝက သင်ပေးတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝန်း အို... အားလုံးက ဆရာတွေပဲ။ ယူတတ်ဖို့ က ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ပါ။ တစ်နှစ် တစ်နှစ်နဲ့ ဆိုလေ ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ သင်ခန်းစာပေါင်းများ

စွာ ထွက်ရှိနေတတ်တာ သတိလေးထားကြည့်ပေါ့လေကွယ်။ ခက်တာကလေး သိပြီး မလိုက်နာနိုင်တာက ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း အကြိမ်ကြိမ် အခါခါ ပြောဖူးတယ်လေ။ "ကျေးဇူးမတင် ဖင်လှန်ပြ"သူတော်ကောင်း သူမြတ်တွေပဲ ကျေးဇူးတရားကို သိတတ်တာပါကွယ်။ သူ့ကျေးဇူးကို မဆပ်ချင်နေ မဆပ်ဘူး ဆိုတာက အခက်အခဲအမျိုးမျိုးကြောင့် ဆိုကြပေမဲ့လေ၊ မဆပ်တဲ့ အပြင် ဖင်လှန်ပြကြသူတွေများကတော့ ရှိလျက်သားရယ်ပါကွယ်။ ဒီလူတွေဟာလေ ဘယ်တော့မှ မအောင်မြင်ဘူး။ စီးပွားရေး ဘယ်လောက်ကျိုးစားနေဦးတော့ သူ့ကျေးဇူးမသိတတ်တဲ့ သူ့စိတ်ကကိုပဲ ဟိုး ...အောက်ဆုံးအထိ စွဲသွားတော့တာပါပဲလေ။ တွေ့ဖူးကြုံဖူးကြမှာ ပါ။ ကိုယ်ကစေတနာ၊ မေတ္တာ၊ ဂရုဏာလေးထားမိလို့ သူအဆင်ပြေပါစေဆိုတဲ့ စိတ်လေးနဲ့ နည်းနည်းလောက်များ လိုက်လျောကြည့်လိုက်ပါကွယ်။ သူတို့ အထင် ကိုယ့်များ ငတုံးကြီး ငအကြီးများ ထင်မှတ်သွားတတ်ကြလားတော့ မသိပါကွယ်။ သူသူ ကိုယ်ကိုယ် အင်း ... ကိုယ့်အနေနဲ့ အနည်းဆုံး အချိန်လေးကိုတောင်မှ တန်ဖိုးထားမှု ရှိချင်မှ ရှိနေ မယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်ထင်သလို သူအားနေမယ်တော့ မမှတ်လိုက်ပါနဲ့ ကွယ်။

ကိုယ့်မှန်ဝယ်ကျွေးလို့ သူပိုက်ဆံ မနှမြောတတ်ဘူး အသုံးအဖြုန်းကြီးတယ်။ ငွေကို တန်ဖိုးထားဘူးလို့ တော့ မမှတ်လိုက်ပါနဲ့ ၊ ကိုယ်ထင်သလို သူ မဟုတ်ဘူး လူတွေရဲ့ အပေါ် မေတ္တာ ထားနေတယ်ဆိုတာ ကိုယ်လိုစိတ်ဓာတ် သူ့မှာ မရှိလို့ သူဒီလိုလှူနိုင် ပေးကမ်းနိုင်တယ် ဆိုတာလေးကို ကိုယ်က အတုယူပါလေ။ ကိုယ့်ပေါ်ပြုဖူးသူ့ကျေးဇူး အထူးမမေ့နဲ့ လေ။ ကိုယ့်အနေနဲ့ ကိုယ့်အပေါ် သူတစ်ပါးက အနစ်နာ ဆိုတာထက် သဘောလေးကောင်းပြီဆို ဖျံကျဖို့ စိတ်မကူးမိစေနဲ့ ၊ ဖျံကျလိုက်ရင်တော့ ဖျံစိတ်ပေါက်သွားတော့မှာ ပေါ့ကွယ်။ ဒီတော့

ကွယ် ငါ့အပေါ် ကျေးဇူးပြုကြသူတွေ ငါ့အပေါ် မေတ္တာ ထားကြသူတွေ၊
ငါ့အပေါ် သူတော်ကောင်း တရားများ နဲ့ လွှမ်းမိုးသူ တွေကို ဘယ်နည်းနဲ့
မှ ဘယ်လို အကြောင်းကြောင်းနဲ့ မှ ဖျံမကျမိရပါလို၏ လို့ ဒီလိုလေး
အောက်မေ့ရင်း ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ့်သံသရာကို ဓမ္မဖြင့်သာ အလှဆင်နိုင်
သော သူတော်ကောင်း သူမြတ်လောင်းလေးများ ဖြစ်နိုင်ကြပါစေကွယ်။

သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊
